

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Vjera — odraz života i radosti

Naslovnica:

Prizor iz HKM Singen-Villingen;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824
E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Marija Lovrić,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:
Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Zadnja stranica:

Jesenski ugodaj u Hessenu;
snimio: A. Polegubić

AKTUALNO

GOSPIĆ

Biskup Srakić novi predsjednik HBK

Na 35. plenarnom zasjedanju HBK koje se od 16. do 18. listopada održalo u Biskupskom domu u Gospiću za novog predsjednika HBK izabran je đakovački i srijemski biskup dr. Marin Srakić, objavljeno je na tiskovnoj konferenciji u Gospiću na kojoj su sudjelovali riječki nadbiskup Ivan Devčić, varaždinski biskup Josip Mrzljak i domaćin zasjedanja, gospičko-senjski biskup Mile Bogović. Na tom je mjestu biskup Srakić naslijedio kardinala Josipa Bozanića koji je službu obnašao u dva mandata.

Mons. Marin Srakić rođen je 6. srpnja 1937. u Ivanovcima. Za svećenika je zaređen 6. ožujka 1960. Nakon postdiplomskog studija položio je licencijat na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Drugi licencijat iz moralne teologije postiže na Papinskom lateranskom sveučilištu u Rimu gdje je također doktorirao iz moralne teologije. Rektorom Bogoslovnog sjemeništa u Đakovu imenovan je 1977. i na toj službi ostaje do 1989. Profesor je moralne teologije na Visokoj bogoslovnoj školi u Đakovu od 1970., a kao profesor predavao je i prije odlaska u Rim od 1966. do 1967. Pomoćnim biskupom Đakovačke i Srijemske biskupije imenovan je 2. veljače 1990., a zaređen je za pomoćnog biskupa 24. ožujka 1990. Obavlja službu generalnog vikara. Veliki je prepošt Stolnoga kaptola đakovačkog i srijemskog. Imenovan je biskupom koadjutorom biskupije Đakovačke i Srijemske 10. veljače 1996. Preuzima službu biskupa ordinarija 6. veljače 1997.

U svom prvom obraćanju kao predsjednik HBK biskup Srakić je istaknuo da je već 17 godina član HBK te mu jedna godina nedostaje do „punoljetnosti“. Za svoje geslo istaknuo je riječi: „nadam i radom“. U svom budućem radu planira donositi zajedničke odluke, svećenicima je poručio

da ne dopuste da pokleknu pod teretom obaveza, a također je rekao da će raditi na jačem razvoju kolegijaliteta kod svećenika i biskupa. Mnogi biskupi krenuli su u svojim biskupijama u razvoj zrelih vjernika, a uspjeh toga zadatka ovisi o formaciji budućih svećenika. Što više ima odgovornih svećenika bit će i laika angažiranih u Crkvi, istaknuo je biskup Srakić. Novi predsjednik HBK u svom budućem poslu posebno ističe značaj medija. Mons. Srakić je novinarima također rekao da je po majci koja se prezivala Orešković podrijetlom iz Like, premda su njezini više generacija u Slavoniji pa su postali pravi Šokci.

U svom budućem radu mons. Srakić planira donositi zajedničke odluke. Svećenicima je poručio da ne dopuste da pokleknu pod teretom obaveza, a također je rekao da će raditi na jačem razvoju kolegijaliteta kod svećenika i biskupa.

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić službu predsjednika Hrvatske biskupske konferencije obnašao je u dva mandata, a za predsjednika HBK izabran je na jesenskome zasjedanju HBK 1997. godine. Izborom novog predsjednika HBK, kardinal Josip Bozanić postaje član Stalnog vijeća HBK, rekao je na tiskovnoj konferenciji riječki nadbiskup Ivan Devčić, pojašnivši da Statut HBK predviđa da predsjednik može biti biran u dva mandata uzastopce, a nakon toga se bira novi predsjednik. Dosadašnji predsjednik HBK kardinal Josip Bozanić ostaje potpredsjednikom Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) do kraja isteka mandata na koji je biran na tu službu u CCEE-u.

IKA

● PASTORALNI SKUP 2007.

Novi
(karizmatički)
pokreti u
Crkvi

str.

8

● BIBLIJA I BIOETIKA: dr. T. Matulić

Život je
misterij

str.

12

● REPORTAŽA: HKM SINGEN...

Zajednica
živi u svojoj
prepoznat-
ljivosti

str.

10

IZ CRKVE U SVIJETU

Papa najavio nove kardinale

4

IZ CRKVE U DOMOVINI

Poziv mladima na nacionalni susret
u Varaždinu

5

NEZDRAVA RELIGIOZNOST

Smetnje zdravoj religioznosti

Jedna od temeljnih karakteristika zrele religioznosti je da čovjek njeguje zdrav odnos prema sebi, prema Bogu i bližnjemu.

6

DJEČJI KUTAK

22-23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić:

Gott und Gottesheilige

JAHRESTAGUNG

Neue Bewegungen in der Kirche
heute

13-14

Važno je prije izlaska na izbore dobro proučiti programe stranaka te izbjegavati sve što se sukobi s kršćanskim i sa zdravom domoljubnim principima, nikada ne dovodeći u pitanje ljubav prema svojoj Crkvi i domovini.

Glasovanje kršćanska i domoljubna obveza

Živa zajednica je dosad u više navrata pozivala na prethodnu registraciju birača, koja se obavlja (la) u veleposlanstvima i konzulatima Republike Hrvatske u Njemačkoj i u svijetu. Rok za prethodnu registraciju istječe 10. studenoga, a izbori za zastupnike u Hrvatski sabor održat će se 25. studenoga. Svi kršćani trebaju u političkoj zajednici postati svjesni svog posebnog poziva; oni naime trebaju dati primjer razvijajući u sebi svijest dužnosti i zalaganja za opće dobro a djelima trebaju pokazati kako je moguće uskladiti vlast sa slobodom, osobnu inicijativu sa solidarnošću i potrebama čitavoga društvenog tijela, potrebno jedinstvo s plodnom raznolikošću. (...) Političke stranke moraju promicati ono što se po njihovu sudu traži za opće dobro; ali nikada nije dopušteno vlastitu korist pretpostaviti općem dobru. Tako Drugi vatikanski sabor u Pastoralnoj konstituciji „Gaudium et spes” o Crkvi u suvremenom svijetu, t. 75. Stoga je za vjernike gla-

sovanje kršćanska i domoljubna obveza, jer su oni članovi Crkve, ali i društvene zajednice, u ovom slučaju hrvatske, za koju snose odgovornost.

Dakako da je prije nego se odluči za glasovanje vrlo važno dobro proučiti programe stranaka i u njima izbjegavati sve ono što se sukobi s kršćanskim, a također i sa zdravom domoljubnim principima, nikada ne dovodeći u pitanje ljubav prema svojoj Crkvi i domovini. Vodit će računa i o poruci biskupa Hrvatske biskupske konferencije prigodom izbora zastupnika u Hrvatski sabor. Hrvatska se u domovinskom ratu samo zajedništvom obranila od agresije. U miru se brani legalno izabranim moralnim i domoljubnim predstavnicima od kojih se očekuje da štite njezine interese kako u njoj samoj, isto tako i pred međunarodnom javnošću. Na kraju, kršćanin i iskreni domoljub ne smije dovesti u pitanje izlazak na izbore. Kome će dati svoj glas, to treba prepustiti njegovoj sigurnoj kršćanskoj i domoljubnoj odluci.

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Bog i Božji sveci

Drage čitateljice, dragi čitatelj!

Mjesec studeni s blagdanom Svih svetih i Danom vjernih mrtvih (Dušnim danom) usmjerava vjernikovu misao i molitvu prema prošlosti i pojedincima koji su već prešli u vječnost. U svim religijama časte se na poseban način sveti i pobožni ljudi. Katolička crkva u tom prednjači. Kroz njezinu dvije tisuće godina dugu povijest postojali su ljudi koji su na poseban način isijavali herojsku svetost.

Sveci, oni u vječnosti, i oni koji još žive među nama, putokaz su nam i poticaj na životnom putu. Kanoniziranim (od Crkve priznatim) svecima posvećuju se crkve, pojedine vjerničke zajednice (biskupije, župe, samostani), ljudima i objektima (brodovima, najčešće) nadijevaju se njihova imena – da im budu nebeski zaštitnici. Sveci su odraz djelovanja Božje milosti. U njima svetost ima prepoznatljivo ljudsko lice, a u licu svakog sveca ili svete prepoznajemo „crte” Kristova lica. Jedno im je

zajedničko: svijest da sve dolazi od Boga i čežnja da Bogu žrtvom života i poslanja uzvrate za ljubav iskazanu u činu stvaranja i u činu otкупljenja posrnulog čovječanstva. Stoga su ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjima odrednice njihova načina života. Isusov su poziv na svetost shvatili doslovno i ozbiljno. Njihov je zadnji cilj savršenstvo u Bogu. Bog je bezgranična mudrost, ljubav i dobrotu. Sveci imaju hrabrosti otisnuti se od plitkih obala prizemnosti u ta široka prostranstva i zaroniti u ocean božanskog bitka.

Crkva njeguje pobožnost prema svecima preko molitava, slika, predmeta iz njihova života i preko slavljenja njihovih spomendana. U svecima se ostvaruje Isusovo spasiteljsko djelo na najočitiji način. Časteći svete, častimo Boga od koga su oni sve primili i komu su se u potpunosti predali.

Neka nas na životnom putu prati zagovor i zaštita svih svetih.

Vaš fra Josip Bebić, delegat

Papa najavio nove kardinale

|| Crkva će uskoro biti bogatija za još 23 „senatora Crkve” – kardinala. ||

Crkva će uskoro, to jest već 24. studenoga, biti bogatija za još 23 „senatora Crkve” – kardinala. Najavio je to papa Benedikt XVI. na općoj audijenciji u srijedu 17. listopada. S 23 nova člana, Kardinalski se zbor povećao do „rekordnih” 202 kardinala. Na prvi je pogled komentatorima vatikanskih događaja izgledalo da je time papa Ratzinger „prekoračio” broj kojim je Pavao VI. ograničio broj kardinala mladih od 80 godina na 120. No, kako dugo-godišnji državni tajnik Svete Stolice kardinal Angelo Sodano 23. studenoga navršava 80 godina, taj će broj ostati u okvirima zadanim crkvenim propisom, pa će ih 24. studenoga opet biti 120.

Na popisu novih kardinala, „senatora Crkve” i prvih papinih savjetnika u važnim pitanjima, nalazi se više imena crkvenih službenika u Rimskoj kuriji. Takav rasplet događaja je i za očekivati, budući da se na čelu nekih rimskih dikasterija redovito nalaze kardinali. Neka imena novih kardinala su, pak, iznenađenje. Kao što je ranije činio i papa Ivan Pavao II., i Benedikt XVI. kardinalima će kreirati neke zaslužne crkvene djelatnike, teologe i profesore koji su stariji od 80 godina.

Kako se god komentirala imena novih kardinala, Papa je samim odabirom imena i područja s kojih novi kardinali dolaze, još jednom pokazao što zapravo znači univerzalnost Crkve, pa su kardinali doista poput „zrcala” Crkve koja djeluje po cijelome svijetu. I tu je „maksimu” slijedio vjerno, „akribijski”: od 11 novih kardinala, koji vode velike biskupije, petorica dolaze iz Europe, a šestorica s ostalih kontinenata. Afrika, kao i Latinska Amerika, dobile su po dva nova kardinala, a Azija i Sjeverna Amerika po jednoga. U Africi je Papa odabrao jednoga kardinala sa zapada – biskupa u senegalskom Dakaru, a drugoga sa istoka – biskupa u kenijском Nairobiu. U Latinskoj Americi kardinali su dobile dvije „tradicijske kardinalske stolice” najbrojnijih katoličkih zemalja – brazilski Sao Paulo i meksički Monterrey. I dok se imenovanje kardinalom bombajskoga nadbiskupa očekivalo, imenovanje

nadbiskupa iz američke biskupije Galveston-Houston zvuči kao iznenađenje, jer su svi očekivali da će kardinalom biti imenovan nadbiskup u Washingtonu. No, istodobno to imenovanje potvrđuje činjenicu da se težište Katoličke Crkve u Sjedinjenim Američkim Državama „premjestilo” na jug i jugozapad, na nekada španjolska područja koja imaju bogatu katoličku tradiciju.

Malim se iznenađenjima među novinarima smatra što Japan nije dobio kardinala, a isto to vrijedi i za Centralnu Ameriku. No, ako se zna da je broj kardinalskih mjesta ograničen, onda to i nije tako neobično, kao što to nisu i neka imena u Europi. Da će dva Španjolca biti uvrštena među kardinale promatrači su očekivali, kao što je to stvar i s Parizom, pa i nadbiskupom irskoga Armagha, koji je tradicionalno sjedište primasa. Možda će Talijani osjetiti da „nisu dovoljno predstavljeni”, jer je Benedikt XVI. kardinalom imenovao novoga predsjednika Talijanske biskupske konferencije i denovskoga nadbiskupa Agnela Bagnasca, dok će drugo „tradicionalno” kardinalsko sjedište – Napulj – pričekati sljedeći konzistorij. Poljaci nisu dobili nove kardinalu u Varšavi i Krakovu, ali je zato kurijiski dužnosnik Stanislaw Rylko među novim kardinalima. Na općoj audijenciji Papa je istaknuo da je u Kardinalski zbor htio uvrstiti i poljskoga biskupa u miru Ignacya Ježa, ali je 93-godišnji biskup iznenada umro u Rimu dan ranije. U svom tekstu papa Benedikt XVI. kratko je, sa svega jednom rečenicom, predstavio sve nove kardinale.

Kardinal i nekadašnji nuncij u Njemačkoj

Na prvome je mjestu naveo pročelnika Kongregacije za Istočne Crkve Leonarda Sandrija, i nastavio s imenovanjima u Rimskoj kuriji: nekadašnjim predsjednikom Papinskoga vijeća za društvene komunikacije, a sadašnjim pro-velikim mešтром Reda sv. Groba u Jeruzalemu Johnom Patrickom Foleyem; predsjednikom Papinskog povjerenstva i Uprave države grada Vatikana Giovannijem Lajolom, nekadašnjim nuncijem u

Njemačkoj; predsjednikom Papinskoga vijeća Cor unum Paulom Josephom Cordesom; arhiepiskopom vatikanske bazilike, generalnim vikarom za državu Vatikan Angelom Comastriem; predsjednikom Papinskoga vijeća za laike Stanisławom Rytkom; te arhivarom i bibliotekarom Svete Rimske Crkve Raffaeleom Farinom. Nakon imenovanih u Rimskoj kuriji, Papa je naveo da su novi kardinali nadbiskup Valencije u Španjolskoj Agustino García-Gasco Vicente, nadbiskup Armagha u Irskoj Seán Baptist Brady, nadbiskup Barcelone u Španjolskoj Lluís Martínez Sistach, nadbiskup Pariza u Francuskoj André Vingt-Trois, nadbiskup Denove u Italiji Angelo Bagnasco, nadbiskup Dakara u Senegalu Théodore-Adrien Sarr, nadbiskup Bombaya u Indiji Oswald Gracias, nadbiskup Monterreya u Meksiku Francisco Robles Ortega, nadbiskup Galvestona-Houstona u SAD-u Daniel N. DiNardo, nadbiskup São Paula Odillo Fedro Scherer, te nadbiskup Nairobija u Keniji John Njue.

Na kraju je Benedikt XVI. naveo i petoricu crkvenih službenika koji su osobito zaslužni u svome služenju Crkvi: patrijarh Babilona Kaldejaca Emmanuel III. Delly, apostolski nuncij Giovanni Coppa, nadbiskup u miru argentinske biskupije Paraná hrvatskoga podrijetla Estanislao Esteban Karlic, nekadašnji rektor Papinskoga sveučilišta Gregoriana u Rimu isusovac Urbano Navarrete, te nekadašnji rektor Papinskoga lateranskog sveučilišta u Rimu franjevac Umberto Betti. „Među ove posljednje moja je želja bila uvrstiti i biskupa Ignacya Ježa iz Koszalin-Kołobrzega u Poljskoj, koji je jučer iznenada preminuo”, rekao je Sveti Otac i istaknuo kako novi kardinali dolaze iz različitih dijelova svijeta. U njima se dobro odražava univerzalnost Crkve s različitosti svojih služba. Osim njih, Papa je rekao kako je još velik broj ljudi koji su mu dragi i koji su zbog svoga služenja Crkve zaslužili kardinalski biret, te izrazio nadu da će u budućnosti imati priliku posvjedočiti – pa i na taj način – i njima i zemljama kojima pripadaju „svoje poštovanje i svoju ljubav”.

M. K.

Poziv mladima na nacionalni susret u Varaždinu

Mons. Marin Barišić, potpredsjednik HBK, u ime svih biskupa čestitao je kardinalu Bozaniću desetu obljetnicu obavljanja službe predsjednika HBK. Biskupi su pripremili izjavu u povodu parlamentarnih izbora u Hrvatskoj koju su uputili hrvatskoj javnosti 5. studenoga.

U Gospiću je od 16. do 18. listopada održano XXXV. redovno jesensko plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije. U gospićkoj katedrali slavljena je svečana koncelebrirana misa. U zajedništvu s hrvatskim biskupima, s klerom i narodom Gospićko-senjske biskupije, misu je predvodio kardinal Josip Bozanić, nadbiskup i metropolit zagrebački i predsjednik HBK, a prigodnu propovijed održao je mons. Valentin Pozaić, pomoćni biskup zagrebački. Nakon svete mise priredili su župan ličko-senjski Milan Jurković i gradonačelnik Gospića Milan Kolić primanje i večeru za sudionike plenuma u Gospiću. Mons. Marin Barišić, potpredsjednik HBK, u ime svih biskupa čestitao je kardinalu Bozaniću desetu obljetnicu obavljanja službe predsjednika HBK te mu zahvalio na trudu i zalaganju kao i na velikoj umješnosti koje je uložio kako bi u ovih deset godina Hrvatska biskupska konferencija mogla izvršiti svoju odgovornu zadaću u Crkvi i hrvatskom narodu. Biskupi su pripremili izjavu u povodu parlamentarnih izbora u Hrvatskoj koju su uputili hrvatskoj javnosti. Raspravljalo se i o mogućnostima organiziranja katoličkog školstva u Republici Hrvatskoj, s posebnim osvrtom na otvaranje katoličkih osnovnih škola. Za novog predsjednika HBK izabran je đakovački i srijemski biskup mons. dr. Marin Srakić (vidi više str. 2).

Varaždinski biskup Josip Mrzljak izvijestio je biskupe o pripremama za održavanje Nacionalnoga susreta hrvatske katoličke mladeži koji će se održati u Varaždinu 26. i 27. travnja 2008. Ujedno je na susret pozvao sve biskupe i mlade svih biskupija u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, kao i hrvatsku mladež u inozemstvu. Istaknuo je da će to biti dani produblivanja crkvenoga zajedništva, bratske povezanosti i prijateljstva, koji su uvijek dosada rađali obilnim plodovima milosti i vjere. Govorili su o pripremama za Svjetski susret mladih u Syd-

neyu u Australiji u srpnju iduće godine na kojem će sudjelovati i mladi iz Hrvatske.

Na obiteljskoj školi sto obitelji

Obiteljska škola Riječke metropolije okupila je u Omišlju na otoku Krku od stotinu obitelji, oko 400 sudionika. Tema su bile bračno sazrijevanje s Biblijom, a predavanja su održali mr. Tomislav Rogić, bibličar i Lahorka Jurčić, psiholog. „Vjernik laik u javnom životu” bila je tema studijskog dana o socijalnome nauku Crkve koji je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu u subotu 20. listopada organizirao Biskupijski pastoralni cen-

„Vjernik laik u javnom životu” bila je tema studijskog dana o socijalnome nauku Crkve koji je organiziran na KBF-u u Đakovu. Istaknuto je da su vjernici laici kroz jedan dugi period bili potisnuti na marginu i stječe se dojam da su katolici manjina u hrvatskom društvu.

tar – Ured za promicanje socijalnoga nauka Crkve i društvena pitanja Đakovačke i srijemske biskupije u suradnji s Centrom za promicanje socijalnoga nauka Crkve Hrvatske biskupske konferencije. Istaknuto je da su vjernici laici kroz jedan dugi period bili potisnuti na marginu i stječe se dojam da su katolici manjina u hrvatskom društvu. Sada se tek počinju pojavljivati kao relevantan faktor na društvenoj sceni.

U svećeničkom domu u Splitu u ponedjeljak 22. listopada preminuo je mons. dr. Ante Kusić, umirovljeni profesor i kanonik, u 86. godini života i 63. svećeništva. U svom je svećeničkom životu obnašao različite službe, no glavna mu je bila profesorska. Predavao je od 1952. do 1995. različite filozofske discipline u Centralnoj Teologiji u Splitu, uz to nekoliko godina na Visokoj bogoslovnoj školi u Zadru i na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu.

Hodočašće u Bleiburg

Predvođeni svojim biskupom Antunom Škvorčevićem svećenici Požeške biskupije hodočastili su 22. listopada u Bleiburg. Govoreći o nakani hodočašća biskup Škvorčević je istaknuo da je obveza iskazati poštovanje prema svim svećenicima koji su tijekom Drugog svjetskog rata ili nakon njega bili ubijeni na području naše biskupije.

Misu za Domovinu na Bobovcu kod Kraljeve Sutjeske u organizaciji Ureda katoličkog dušobrižništva Ministarstva obrane BiH predvodio je nadbiskup vrhbosanski kardinal Vinko Puljić uz koncelebraciju franjevačkog provincijala Bosne Srebrene fra Mije Džolana i još tridesetak svećenika, među kojima su bili svi vojni kapelani Oružanih snaga BiH. Ravnatelj Ureda katoličkog dušobrižništva Ministarstva obrane BiH vlč. mr. Tomo Knežević u pozdravu je podsjetio da se vjernici Vrhbosanske nadbiskupije

po šesti put, a katolici djelatnici Ministarstva obrane BiH i pripadnici Oružanih snaga BiH te policajci na svim razinama Federacije BiH i djelatnici Granične policije i SIPE po četvrti puta okupljaju na Bobovcu da bi zajedno molili za Domovinu i za svoje postrojbe.

Katehetska škola o temi „Sakrament euharistije i potvrde u životu osoba s većim teškoćama u razvoju” održana je u župi sv. Petra u Zagrebu. Prva audio Biblija za slijepe osobe u Hrvatskoj predstavljena je u srijedu, 24. listopada u Zagrebu.

Tjedan kulture Hrvata Bosne i Hercegovine održan je u Zagrebu od 22. do 27. listopada. Kroz više slikarskih izložbi napravljen je kratki presjek tog vrsta stvaralaštva. Filmskim projekcijama prikazana je književnost i pjesništvo te rad HKD „Napredak”. Misno slavlje u zagrebačkoj katedrali vodio je pomoćni biskup sarajevski mons. Pero Sudar. **A.O.**

Smetnje zdravoj religioznosti

Jedna od temeljnih karakteristika zrele religioznosti je da čovjek njeguje zdrav odnos prema sebi, prema Bogu i bližnjemu.

Jedna od temeljnih karakteristika zrele religioznosti je čovjekovo njegovanje zdrava odnosa prema sebi, prema Bogu, bližnjemu i prirodi. Sam Krist upozorava da nema smisla prinositi žrtve Bogu ako u srcu nosimo otrov prema bližnjemu. Ali i na ovome polju svaki je čovjek drukčiji od drugoga i ličnost mu je u određenome smislu originalna kao i otisak njegova prsta. Struktura ljudske ličnosti, s pitanjima kako je oblikovana, kako se razvija, kako utječe na ponašanje itd., svakako je jedan od najfascinantnijih pojmova uopće. Mnogi je smatraju najvažnijim dijelom psihologije, a neki i jedino važnim za razumijevanje ljudske prirode i čovjekova psihičkog života.

Iskrivljene predodžbe o Bogu

Ovdje je riječ o poremećenoj unutarnjoj obradi određenoga religioznog doživljaja, u kojemu se obično kao posljedica, recimo, pseudokršćanskoga odgoja i ograničene „religioznosti propisa i zakona“ poremeti poimanje i iskustvo zdrave religioznosti, a pod utjecajem osobnih zastrašujućih i neurotiziranih slika o Bogu. U taj pojam spadaju, ukratko, sve one predodžbe o Bogu koje zastrašuju čovjeka i oštećuju povjerenje prema njemu. Takvi vjernici u svojoj malodušnosti u Bogu vide prije svega suca nego milosrdna oca, zaboravljajući na bezuvjetnu Božju ljubav prema čovjeku i ne računajući na Boga koji prihvaća čovjeka i kad mu se iznevjeri. Vjernička spoznaja o Bogu kao o uvijek dobrome ocu često je pod negativnim utjecajem obiteljske atmosfere iz koje smo izrasli. U obitelji djeca lako razvijaju osjećaj da su voljena i ponesu ga u život samo ako dobro slušaju svoje roditelje, ako su marljivi, ako donose dobre ocjene iz škole, ako, ako...! Doživlja-

vanje Boga može biti pod utjecajem upravo takva odnosa među ljudima. Kroz njega se duboko u čovjeku može uvriježiti osjećaj da je Bog na njegovoj strani samo ako je dobar i ako uvijek ispunja njegove zapovijedi. Drugim riječima, mora se Božju naklonost zaslužiti i ona je uvjetna. Od takvih slika o Bogu daleka je ona jedino ispravna svijest o nedvojbenoj i temeljnoj biblijskoj poruci: i kad je čovjek toliko kriv da sam sebi ne može oprostiti, Bog mu oprašta i prihvaća ga kao svoje dijete, jer On je svojom dobrotom veći i od čovjekove krivnje i od čovjekova srca koje ga osuđuje. Sveto pismo nam za to pruža cijeli niz primjera.

Svi ti biblijski tekstovi svjedoče barem za dvije međusobno isprepletene, za čovjeka predivne, duhovne činjenice. Srž biblijske poruke je u tome, prvo, da Bog čovjeka ljubi bezuvjetno, bez obzira je li dobar ili loš, vjeran ili nevjeran. I to je osnovno polazište u

Srž biblijske poruke je u tome da Bog čovjeka ljubi bezuvjetno, bez obzira je li dobar ili loš, vjeran ili nevjeran.

duhovnom životu. Drugo, nauprot iskrivljenom vjerovanju da čovjek ne zaslužuje ili da svojim djelima mora zaslužiti Božju naklonost, stoji biblijska istina da Božja pažnja i briga za

čovjeka nije vezana uz njegove zasluge. U biti, ljubav je i u međusobnim odnosima uvijek dar i Bog je na našoj strani zato što je dobar i što smo njegova djeca, voli nas bez obzira na to koliko smo dobra učinili i kolike su nam „ocjene u školi“. Kao što majka voli i gine za svoje dijete, pa kakvo god ono bilo.

Iskrivljene predodžbe o sebi

U karakteristike i zrele i psihički zdrave osobe svakako spada sposobnost prihvaćanja samoga sebe i

realno poimanje sebe i svijeta oko sebe. Na drugoj strani, pokazalo se da iskrivljene predodžbe o samome sebi stoje na putu zdrava rasta ličnosti, ali i rastu i učinkovitosti zdrave religioznosti. Obje nesposobnosti, uz još neke driga važne razuloge, dovode do kroničnoga nezadovoljstva samim sobom.

Nije učinak mjera vrijednosti

Kako u našoj svagdašnjici i kulturi općenito vrednuju ljude u kategorijama uspjeha u privatnome životu, na poslu i drugdje, opasno je ako manji uspjesi na ovakvim poljima oblikuju u nama trajnu sliku o sebi kao ograničenima, intelektualno manje sposobnima i nedoraslima, gurajući u prvi plan više naše loše, nego dobre strane. Ako netko misli da ima više negativnih od pozitivnih oznaka o sebi, najvjerojatnije ima iskrivljenu predodžbu o sebi. Poznato je da svačije životne mogućnosti i prilike nisu iste i da se često vidi koliko je čovjek jak ne po onome koliko postigne, nego po onome što svalada.

Perfekcionizam

Pretjerana težnja da se sve uradi bez pogreške i savršeno, nosi opasnost u sebi nezdrava karakternoga razvoja, a čije su posljedice različiti čuvstveni poremećaji. Perfekcionista obično naginje egocentrizmu, tjeran je nemirom i ne uvažava trud i djela drugih. Perfekcionizam je neka vrsta iracionalnoga očekivanja od sebe, kako bi svugdje uspijevali i svima se time svidjeli. Ako se to ne bude redovito događalo, onda će takva osoba smatrati sebe neuspješnom osobom i nositi negativnu sliku o sebi. Jer onaj koji misli da u svemu mora biti savršen, ima mnogo razloga za razočarenje i negativno mišljenje o samome sebi, jer nitko s tako visokim zahtjevima prema sebi, ne može ispuniti vlastita očekivanja.

Zamka stalnog uspoređivanja s drugima

Mnogi steknu loše mišljenje o sebi zbog stalnog uspoređivanja s drugima, od onoga što su i kakvi su, do onoga što imaju. To uspoređivanje, svjesno ili nesvjesno, nudi zavist u čovjeku (a ona razara i osobno zadovoljstvo), ostavlja dojam da smo uskraćeni na određenom području i zatire nam pogled pred vlastitim kvalitetama.

Forsiranje negativne slike o sebi

Zdravije je usmjeravati se na pozitivne vlastite strane i postavljati ideale, nego se prvenstveno baviti sebeoptuživanjem i brojanjem vlastitih mana i nedostataka. Uz to, dosta ljudi ne razlikuje, primjerice, nužnu ljubav prema sebi („ljubi bližnjega kao sebe“) od sebičnosti, poniznost o lažne skromnosti, oholost od autentične potrebe ponosa i sl. Još je gore ako čovjek ne prihvata sebe onakvim „kakvim ga je Bog dao“, primjerice, od temperamenta i intelektualnih sposobnosti do boje očiju i pripadnosti određenoj obitelji ili narodu.

Kako ne voljeti sebe i ne biti sretan

A za završnicu svega ovoga treba reći da osoba koja nosi negativnu sliku o sebi ne može voljeti ni sebe, ni druge. U isto vrijeme, ako ne volimo sebe, onda nismo sposobni pustiti druge da nas vole, tj. nismo spremni prihvaćati ljubav. Ovakve osobe, ako su religiozne, ne mogu imati ni zdrav odnos prema transcendentnom, prema Onome u kojega vjeruju. Kako su nezadovoljne sobom, tako su nezadovoljne, iz uvijek drugih razloga, i s drugima kraj sebe, a i s Bogom u kojega vjeruju. U časovima razočaranja i neuspjeha postaju nepovjerljive prema Bogu, optužuju ga zašto im ne pomogne. U religijskom ozračju to se formulira uglavnom ovako: „Voljeti sebe znači prihvatiti sebe iz Božje ruke onakvim kakvim nas je On stvorio. A to znači da priznajemo da nas On voli i da nas je stvorio iz ljubavi. Ovakva ljubav prema sebi daje nam slobodu

da budemo ono što jesmo i oslobađa nas od mnogih strahova i tjeskobe koja proizlazi iz tajne želje da budemo nešto drugo nego što jesmo... Božja ljubav je privotna i neovisna o našim ostvarenjima. Ova nam spoznaja daje sigurnost da smo voljeni, željeni, da se Bog brine za nas...”

Bolna iskustva i osobne zle sklonosti

U religioznome ozračju oduvijek nalazimo unutarnji mir i život bez trajnih tjeskoba i strahova kao jednu od najpoželjnih karakteristika čovjekove svagdašnjice, a što se češće naziva skladom duha, uma i tijela, što uključuje i sklad s ljudima koji nas okružuju.

Mnogi steknu loše mišljenje o sebi zbog stalnog uspoređivanja s drugima, od onoga što su i kakvi su, do onoga što imaju.

Na tome putu prema idili mira, mira sa sobom sa svijetom oko sebe, čovjek često nailazi na smetnje koje dolaze također od bolnih iskustava sadašnjega života i nesposobnosti oslobođenja od ogrčenja zbog njih (npr. nepravda koju nam je netko nanio), kao i osobnih zlih sklonosti (npr. sklonost zavisti i zluradosti, nepažnji prema drugima i sl.).

Čovjek koji svjesno ili podsvjesno nosi dugo u sebi bolna iskustva iz prošlosti i nikako ne može „prijeći preko njih“ ili ih „neobrađene“ potisne, obično će biti negativno usmjerena i nesretna osoba. Unutarnji strahovi i osjećaji krivnje (jer svatko je doživio neko stresno iskustvo povezano s njima) donekle su prisutni u mnogim ljudima. Jednako tako, u većini međuljudskih odnosa prisutne su povrede i rane koje izazivaju zamjeranje. Kako je danas jasno da u čovjeku postoji „stalna razmjena“ između psihe i tijela, negativna iskustva iz prošlosti mogu imati lošeg utjecaja i na tjelesno zdravlje. Za ilustraciju, problemi sa želudcem ne nastaju samo od krive prehrane. Iz istraživanja se vidi da su najčešća bolna iskustva iz prošlosti vezana uz sljedeće događaje: alkoholizam i drugi loši odnosi u obitelji; prerana smrt jednoga od roditelja ili nekoga drugog

člana obitelji; rastava, nagli rastanak od obitelji, odsutnost jednoga od roditelja; nedostaci tijela, uma ili duha kojih je osoba svjesna te radi kojih se suočava s nadimcima i ruganjima; ponižavanja napadima kao „Glup se, nikad ne napraviš ništa kako valja, nikad od tebe ništa i sl.; nesposobnost oslobođenja od osjećaja krivnje, posebice kad se sebi ne može oprostiti; zamjeranje i nesposobnost praštanja, samosažaljenje; osjećaji da nismo voljeni, željeni, potrebni, da nas se ne cijeni...”

Jedan od vodećih autoriteta karizmatске obnove i „službe ozdravljenja“ u Crkvi u svijetu Robert DeGrandis upozorit će iz svoga dugogodišnjeg iskustva: „Malo je stvari koje ozdravljenje priječe više više od nepraštanja. Neki bi bili kadri reći kako je to pomanjkanje vjere, ali je moje osobno iskustvo pokazalo kako upravo nepraštanje predstavlja najveću prepreku.”

Nepraštanje očito spada u devijantnu religioznost i odvlači nas na stranputicu, religijski i psihološki gledano, od moralnoga, odnosno zdravoga ponašanja.

Pobošljajšijem stanju i liječenjem rana od ovakvih bolnih iskustava i sjećanja bave se i psihoterapeuti i pojedinci u religijskom

ozračju, dok se protiv osobnih zlih sklonosti koje se u religijskom rječniku obično nazivaju grijesima, uglavnom pokušava boriti religija sa svojim duhovnim praktikama i nedvojbenim vrijednostima. I ovdje je

važno i za religijskog i za psihološkog stručnjaka dobro razlikovati zašto je kometentan jedana, a zašto drugi profesionalac.

Kao što ima poteškoća kojima kao recept ne treba propisati (samo) molitvu, već određeni medicinski lijek, isto tako ima poteškoća kojih se religiozan čovjek može riješiti samo, primjerice, na dobroj ispovijedi. I jedan i drugi su ipak na istom polju djelovanja i s istom zadaćom: pomoći da čovjek živi sa sobom i sa svijetom oko sebe u miru kao pozitivna i sretna osoba.

Šimun Šito Ćorić

(Iz knjige Šimun Šito Ćorić, „Zdrava i nezdrava religioznost, Fram-Ziral, Glas Koncila, Mostar – Zagreb, 2006., str. 74-82.)

BAD HONNEF: GODIŠNJI PASTORALNI SKUP HRVATSKIH PASTORALNIH DJELATNIKA IZ ZAPADNE EUROPE

Novi (karizmatski) pokreti i gibanja u Crkvi danas

U radu skupa sudjelovalo je više od 130 sudionika, a predavanja su održali dr. o. Mihaly Szentmartoni iz Rima, dr. fra Ante Vučković iz Splita i dr. Adolf Polegubić iz Frankfurta.

Godišnji pastoralni skup hrvatskih svećenika, đakona i pastoralnih suradnika i suradnika iz Zapadne Europe o temi „Novi (karizmatski) pokreti i gibanja u Crkvi danas“ održan je od utorka 9. do četvrtak 11. listopada u Katoličkom socijalnom institutu Nadbiskupije Köln u Bad Honnefu kod Bonna, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta.

Poziv na suživot i suradnju

Na skupu se okupilo više od 130 sudionika iz sedam zapadnoeuropskih zemalja i iz domovine, a pozdravnu riječ na početku je uputio ravnatelj dušobrižništva katolika drugih materinskih jezika Njemačke biskupske konferencije mons. Wolfgang Miehle iz Bonna koji je kazao kako su svi pozvani na kvalitetan suživot i suradnju, a to se podjednako odnosi i na zajednice drugih materinskih jezika u Crkvi u Njemačkoj. Upozorio je također na probleme s kojima se suočavaju stranci u Njemačkoj od kojih je 300 do 500 tisuća katolika bez vrijedećih useljeničkih isprava, a oni zahtijevaju posebnu pastoralnu skrb. „Samo u suradnji s mjesnom Crkvom katolici drugih materinskih jezika mogu postati žive zajednice Isusa Krista“, zaključio je.

Konzul za iseljeničtvo i kulturu Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Düsseldorfu Kristian Tušek je prenoseći pozdrave generalne konzulice Katarine Trstenjak podsjetio na kvalitetnu suradnju konzulata i tamošnjih hrvatskih katoličkih misija. „Suradnja Generalnog konzulata RH u Düsseldorfu s hrvatskim katoličkim misijama u regiji Sjeverna Rajna i Vestfalija od izuzetne je važnosti i značenja s obzirom da se u oba slučaja radi o hrvatskim institucijama koje vode brigu o potrebama hrvatskog iseljeničtva“, kazao je, uz želju za uspješnim radom skupa.

Delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić je prije otvaranja rada skupa kazao kako se radi o

najvažnijem skupu hrvatskih pastoralnih djelatnika izvan domovine. „Neka ovaj naš susret Gospodin ispuni mirom, radošću i uspjehom kako bismo mogli novom snagom naviještati diljem Europe Kristovo Evanđelje u zgodno i nezgodno vrijeme učvršćujući naše zajednice u jedinstvu, vjeri i ljubavi.“

U radu skupa uz delegata o. Bebića za Njemačku sudjelovali su i delegati za hrvatsku pastvu u skandinavskim zemljama mons. Stjepan Biletić, za Švicarsku dr. fra Šimun Šito Ćorić, za Austriju fra Josip Tretnjak, za Francusku i druge susjedne zemlje vlč. Stjepan Čukman te za Sloveniju fra Marko Prpa. Pročitano je i zahvalno pismo sudionicima skupa hrvatskih haaških uznika. Uvodeći u skup, dr. Adolf Polegubić je kazao kako je do realizacije skupa došlo tragom predavanja dr. o. Mihalya Szentmartonia održanog u Zagrebu te iskustvom karizmatskih seminara u domovini, a i Njemačkoj, povezanim s različitim viđenjem njihova ostvarenja, od odobravanja do odbacivanja. „Željeli smo kao organizatori objektivno i utemeljeno postaviti pastoralni skup. Nije nam nakana biti na jednoj ili drugoj strani, već omogućiti utemeljen i objektivni govor o karizmatskim pokretima u teoriji, kao i o praksi, njegovim pozitivnim i negativnim stranama, te cjelokupnom gibanju laika kako u općoj tako i u domovinskoj Crkvi. Prilika je to da svi okupljeni na ovome skupu dođu do izražaja i iznesu svoje mišljenje kako bismo prožeti ljubavlju prema svojoj Crkvi i svome hrvatskom narodu mogli što kvalitetnije djelovati danas za njegovo bolje sutra“, istaknuo je.

Duhovni pokreti dijele duhove

Prvo predavanje održao je dr. Szentmartoni o pokoncilskom buđenju laikata – pokretima u Crkvi: teologija, pasihologija i pastoral. „Pojava duhovnih pokreta dijeli duhove, osobito župnike. Neki su oduševljeni s njima i vide u njima novo sredstvo evan-

gelizacije za svoje župe, drugi se tuže, da im ometaju redoviti župski rad, jer se odjeljuju od cjeline župske zajednice.“ Upozorio je također i na potrebu razlikovanja psihološke grupe, koja se stvara za zadovoljavanje ne-

Prigodnu riječ sudionicima uputio je i ravnatelj dušobrižništva katolika drugih materinskih jezika Njemačke biskupske konferencije mons. Wolfgang Miehle

ke potrebe od zajednice koja se okuplja oko Božje riječi. Podsjetio je također da psihološka grupa nije nužno vjerska zajednica, jer ljudi ne traže u prvom redu Boga, nego sebe, zdravlje, prijateljstvo, prihvaćenost pa psihološka grupa poprima elemente terapijske grupe i ravna se po drukčijim zakonitostima grupne dinamike nego jedna vjerska zajednica te je jedna od karakterističnih oznaka terapijskih grupa središnja uloga samoga vođe, odnosno iscjelitelja. „Potrebe u tim pokretima odnose se na njihovu strukturu kao i na njihovu ulogu u župnim zajednicama“, kazao je dodavši kako nikad nisu institucije u krizi, nego pojedinci, koji ne vide vrijednost jedne institucije. „Drugim riječima, nije brak ili obitelj u krizi, nego muškarci i žene kojima nedostaje možda osjećaj odgovornosti, sposobnost ustrajnosti, spremnost za žrtvu. Isto vrijedi za Crkvu, za svećeništvo: u krizi su osobe, ne institucije. A odatle onda jedan pastoralni prioritet: otkriti nanovo važnost rada s pojedincima bilo u obliku duhovnog vodstva, savjetovanja, razgovora, bilo detaljnije ispovijedi, i sl. Ali krenuvši upravo od pojedinaca, možemo i moramo biti u stanju preko njih čitati znakove svježine Crkve.“ Prijepodnevni rad skupa

završio je euharistijskim slavljem koje je predvodio dr. o. Ante Vučković. Na kraju misnog slavlja sve je pozdravio pomoćni biskup nadbiskupije Köln Heiner Koch koji je ujedno i biskupski vikar za dušobrižništvo zajednica drugih materinskih jezika u toj Nadbiskupiji od kojih su i tri hrvatske: u Kölnu, Wuppertalu i Düsseldorfu. Ujedno je podsjetio kako u toj nadbiskupiji danas živi 16.000 Hrvata koji svojom vjerom i posebnošću obogaćuju i mjesnu njemačku Crkvu.

I dalje činiti dobro

Sve je na početku rada skupa u srijedu 10. listopada pozdravio predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu dubrovački biskup mons. Želimir Puljić. Istaknuo je kako su takvi skupovi, isprepleteni od znanstvenih i kulturno-zabavnih elemenata pokušaj pronicanja i tumačenja nikad dovoljno shvatljive povijesne niti tog pletiva vjere i kulture, katoličanstva i hrvatsva koji već 13 stoljeća stvaraju taj zanimljivi „naš amalgam“ prepoznatljiv i u Frankfurtu, u Berlinu, u Parizu, Zürichu i u Londonu. „Nešto po čemu nas drugi uočavaju i po čemu se i mi njima predstavljamo. Bez kompleksa i straha. Ili, ne dan Bože osjećaja manje vrijednosti. Dok vas ovdje sve pozdravljam u ime biskupa dviju Konferencija koje su me ponovno potvrdile na ovoj službi, zahvaljujem vam za sve dobro što činite u ime Crkve na radnom mjestu, poslanju i zvanju u kojem služite. Neka vam i ovi godišnji skup pomogne rasti u crkvenom i narodnom zajedništvu. Neka vas povjerljivi zadaci ispune

Za vrijeme okruglog stola: (slijeva nadesno) delegat o. Bebić, dr. Polegubić, mons. Želimir Puljić, dr. o. Szentmartoni i dr. o. Vučković

zahvalnošću što sudjelujete u izgradnji kuće Gospodnje, njegova kraljevstva 'istine i života, milosti i svetosti, pravde, ljubavi i mira'. Neka vam, stoga, ne dojadi činiti dobro i tkati samo fino pletivo tog Božjeg djela", istaknuo je mons. Puljić.

Nastavak predavanja koje je započeo u utorak 9. listopada popodne o postkoncilskom buduću laika u domovinskoj Crkvi toga dana održao je dr. Adolf Polegubić iz Frankfurta. „Unatoč djelomičnoj izolaciji domovinske Crkve u komunističkom sustavu u odnosu na opću Crkvu, novi zamah i duh Drugoga vatikanskog sabora sve se više pozitivno odražavao. Od posebnog značenja je svakako bilo određenje jasnije pozicije laika unutar crkvene zajednice, a Drugi vatikanski sabor se kao ni jedan dosad temeljito pozabavio pitanjem laikata. U ovom kontekstu važno je podsjetiti na one dokumente Drugoga vatikanskog sabora koji posebno govore o ulozi i poslanju laika u Crkvi i društvu. U Dogmatskoj konstituciji o Crkvi 'Lumen gentium' cijela je četvrta glava pos-

većena laicima. Cijeli Dekret o apostolatu laika 'Apostolicam actuositatem' posvećen je laicima i njihovu važnom djelovanju. I Pastoralna konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu 'Gaudium et spes' govori o pastoralnim principima koji su usmjereni na odnose i probleme u društvenim okolnostima u kojima laici žive", kazao je. „Laici su pozvani da kao zrele osobe odgovore na pojedine pothvate i u Crkvi i u društvu. Prema saborskim dokumentima pozvani su živjeti svoju vjeru u 'vremenitom redu'. 'Vremeniti red' je svijet, društvo u kojem se očekuje njihovo vršenje apostolata. To su njihova obitelj, radna mjesta, društveni, kulturni i gospodarski život. Tu nisu više samo kao pomoćnici kleru, već oni koji svoj apostolat vrše u takvu ozračju, djelujući po svom vlastitom poslanju. Od njih se traži da na taj način doprinose koncilskoj obnovi. Na žalost, u vrijeme komunističke vlasti u Hrvatskoj tada to nije bilo moguće ostvariti. U Crkvi u Hrvatskoj u to vrijeme javljaju se i duhovni pokreti s ciljem produblivanja i učvršćivanja vjere. Bilo je među njima i onih koji su preuzeti iz nekih drugih zemalja, kao što su primjerice: fokolarini, Kursiljo, meditacije, neokatekumeni, bračni vikendi, karizmatici, Svećenički marijanski put, pokret mladih iz Taizea. I molitvene skupine i seminari za osobno religiozno iskustvo spadaju u duhovne pokrete koji su nastali na hrvatskom tlu. Cjelokupan crkveni život toga razdoblja odvija se preko velikih vjernih okupljanja, ali i ustrajna djelovanja unutar župa. Posebno dolazi do izražaja rad s obiteljima. U skladu s tim organiziraju se i tečajevi za brak, otvara se bračno savjetovanje, organiziraju se obiteljske ljetne

Na skupu se okupilo više od 130 sudionika iz Zapadne Europe

(Nastavak na str. 18)

HKM SINGEN-VILLINGEN

Zajednica živi u svojoj prepoznatljivosti

|| Hrvatska katolička misija Singen-Villingen osnovana je 16. rujna 2006. godine, a broji oko 5000 vjernika. ||

Hrvatska katolička misija Singen-Villingen (Zelglestr. 4, 78224 Singen, tel. i fax. 07731/66353; Offenburger Str. 29a; 78048 Villingen) osnovana je dekretom Ordinarijata nadbiskupije Freiburg 16. rujna 2006., a broji više od 5000 vjernika.

Iz povijesti misije

Prvi misionar na području nadbiskupije Freiburg koji je pastoralno skrbio za Hrvate katolike bio je fra Danijel Milas, član Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja iz Splita i to od 10. listopada 1966. Nastanio se u Villingenu kod časnih sestara „Hl. Lioba“. Masovnijim dolaskom Hrvata na ovo područje, Nadbiskupija se odlučuje osnivati i Hrvatske katoličke misije. Tako se 1970. godine osniva HKM Singen (koja se prostirala na području Hegau, Bodensee, Schwarzwald, Baar). Prvi službeno imenovani voditelj misije bio je fra Ante Perković, član Hercegovačke franjevačke provincije iz Mostara. Od 1. veljače 1972. godine odjeljuje se područje Schwarzwald-Baar i osniva nova misija Villingen-Schwenningen. Kao voditelj misije imenovan je fra Gojko Musa, član iste Provincije. Od tada zasebno žive ove dvije misije, s tim da se 1989. godine od misije Villingen odvaja Schwenningen i pripaja HKM Rottweil u biskupiji Rottenburg-Stuttgart. U misiji Singen fra Ante ostaje do 1978., kada na njegovo mjesto dolazi fra Drago Tolj, član iste Provincije. U Villingenu fra Gojko ostaje do 1983. godine kada na njegovo mjesto dolazi don Stipe Čipa Dukić, svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije, koji ostaje do 1998. godine. U HKM Singen fra Dra-

Voditelj misije o. Dinko Grbavac s ministrantima za vrijeme misnog slavlja u Singenu

go ostaje do 1988. kada na njegovo mjesto dolazi novi misionar fra Vlado Ereš koji tu ostaje do 1999. godine. U HKM Villingen nakon don Stipe nekoliko mjeseci za Hrvate pastoralno skrbi fra Tomislav Čačić, član Franjevačke provincije Bosne Srebre. Zatim vodstvo misije preuzima don Pavo Ivkić, svećenik Kotorske biskupije. Don Pavo je imenovan voditeljem dviju njemačkih župa i uz to je dobio zaduženje i za Hrvate s područja HKM Villingen. U HKM Singen nakon fra Vlade dolazi fra Stipe Biško koji tu ostaje do 2005. Od 1.4.2005. za novog voditelja misije Singen imenovan je fra Dinko Grbavac, član Hercegovačke franjevačke provincije. U HKM Villingenu don Pavo ostaje do 15.9.2006. Dekretom iz ordinarijata nadbiskupije Freiburg od 16.9.2006. godine osniva se nova Hrvatska katolička misija. Službeni naziv misije je Singen-Villingen. Sjedište je u Singenu, a zauzima područje od 8 dekanata: Konstanz, Östlicher Hegau, Westlicher Hegau, Linzgau, Meßkirch, Sigmaringen, Donaueschingen i Villin-

gen. Na području ovih misija djelovale su i djeluju pastoralni/e suradnici/e kao katehisti/ce i orguljaši/ce. U HKM Singen u vrijeme fra Dage u misiju stiže Dinka Galić, koja do studenog 2003. godine aktivno sudjeluje u životu i radu ove zajednice. Nakon toga mjesto past. suradnika/ce je upražnjeno a brigu za crkveno pjevanje i sviranje preuzima u Konstanzu umirovljena gđa. Galić, a u Singenu Ivan Vranjković. U rujnu 2005. godine u misiju stiže kao pastoralna suradnica Nada Kolić, koja je od 16.9.2006. imenovana pastoralnom suradnicom i za novoosnovanu misiju Singen-Villingen. U Villingenu su se kao pastoralni suradnici vodili: od 1979. do 1983. gđa. Darinka Musa, zatim od 1984. do 1986. gosp. Ivan Čirko, od 1988. do 1992. gosp. Ivan Bošnjak, nakon kojeg dolazi časna sestra milosrdnica s. Eva Zrilić (do 2000. godine). Razdoblje nakon toga, od 16.3.2001. u misiji je za orguljaša imenovan Hrvoje Jović. Također vrijedno spomena je i glazbeno-duhovno obogaćivanje zajedničkih nedjeljnih slavlja od obitelji Jakumetović.

Pastoralne aktivnosti

Redovito se misna slavlja održavaju: svake nedjelje u Konstanzu, Singenu i Villingenu; a svake subote navečer na jednom od mjesta: Sigmaringen, Markdorf, Pfullendorf i St. Georgen im Schw.

Veliku ulogu ima misijsko vijeće, koje uvelike olakšava pristup i rad na samom terenu. Prilikom ujedinjavanja i vijeća su se ujedinila s tim da je jedan predsjednik, a dvije veće zajednice koje su samostalnije imaju potpredsjednike. Članovi misijskog vijeća su: Ilija Zečević (Singen); Anda Gudelj (Villingen); Blago Širić (Sigmaringen); Bože Bešlić (Radolfzell); Goran Videkić (Konstanz); Ferdo Vukojević (Radolfzell); Hrvoje Dalmatin (Furtwangen); Ivan Cindrić

Vjernici za vrijeme mise u Konstanzu

(Singen); Ivan Mikulić (Ludwigshafen am B.); Ivana Brodarić (Villingen); Ivan Salaj (Villingen); Mijo Petrić (Unterkingen); Josip Mijić (Singen) - predsjednik; Marcello Sintich (Pfullendorf); Marina Samardžić (Singen); Marko Peić (Konstanz) - potpredsjednik; Mato Čaić (Markdorf); Natali Gaus (Villingen-Neuhausen); Ivica Vidović (St. Georgen); Ružica Dürr (Singen-Überlingen a. R.); Sabina Vranić (Konstanz); Zorislav Jakumetović (Bad Dürckheim) - potpredsjednik.

Prije dvije godine uveden je tzv. „misijski izet“ gdje se okupe svi misijski vijećnici sa obiteljima. Za blagdan sv. Franje Asiškog 2005. otvorene su misijske internet stranice na adresi:

www.hkm-singen-villingen.com. Webmaster je dip.ing. Igor Pelivan. Posjeduju se i koriste dva centra (Singen i Villingen) koja služe za okupljanja i druge aktivnosti. Prošle godine je

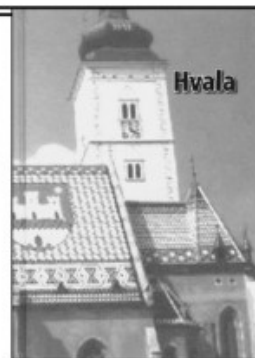

U Konstanzu su posebno aktivni članovi misijskog vijeća: Marko Peić, Sabina Vranić i Goran Videkić

uvodena „Krabbelgruppe“ za najmanju djecu i roditelje u Singenu, a od prije je bila i u Villingenu. Također se prošle godine krenulo sa susretima mladih. Jednom mjesečno se sastaju mladi iz misije od 17 do 30 godina na druženje koje slijedi nakon kratkog razmišljanja, predavanja. Posjećenost je vrlo dobra. Okupi ih se uvijek oko 50-ak. Prije godinu dana je pokrenut i misijski glasnik. Redovito jednom godišnje organizira se i zajedničko hodočašće. Prošle godine su bili u Padovi i Rimu. Redovito se održavaju nikolinjska slavlja, proslava majčinog dana i poklada. Od prošle godine slavi se „Dan misije“. Hodočašće u Birnau koje se neprekidno održava 35. godina je zadnjih godina ponovno zadobilo svoje mjesto koje mu pripada. Pjevanje i okupljanje pjevača zahvaljujući pastoralnoj suradnici Nadi Kolić se redovito održavaju u Singenu, Konstanzu i Villingenu. Uz veliki zbor imamo i jako aktivan mali dječji zbor, nevelik brojem, ali velik aktivnošću i angažmanom. Uskoro se ponovno kreće s uspostavljanjem folklorne skupine koja je odlaskom fra Vlade Ereša

prestala sa okupljanjima i radom. Od ove školske godine nudi se i mogućnost učenja borilačkih vještina u sklopu misije u Singenu. Lektori – čitači na liturgijskim slavljenjima su aktivni kršćanski očevi i majke, mladići i djevojke koji svojom ozbiljnošću čitaju Riječ. U mjesecima svibnju i listopada u Villingenu i Singenu zajedno se moli krunica i litanije, a u korizmi put križa je pobožnost koja okuplja veliki broj vjernika. Prošle godine u Konstanzu je upriličena pobožnost 13. utorka sv. Anti. Vjeronauk se za krizmanike održava tjedno. S prvopričesnicima radi pastoralna suradnica Kolić kroz tjedne susrete. Proslava i okupljanje sve djece na završetku školske godine. Vjeronauk se ponajviše održava u sklopu Hrvatske dopunske škole. Na području naše misije djeluju 4 učiteljice (Lidija Pfeiffer, Marta Bubić, Tamara Hrvat i Slavica Mihaljević), a nastava se održava u 9 škola sa 18 grupa učenika. Nekoliko puta godišnje okupljaju se i umirovljenici na zajednički sastanak i druženje, božićne susrete, roštilj. Zahvaljujući ponajviše socijalnoj radnici gospođi Ruži Mijić ova dobna skupina još je jako aktivna. Krajem 2005. počelo se sa sustavnim pristupom Bibliji. U centrima u Villingenu i Singenu nastoji se jednom mjesečno imati biblijske susrete. Na svim mjestima su aktivni ministri. U Singenu su najaktivniji i najbrojniji a zahvaljujući Filipu Bebiću i Slavici Zovko. S ovom vrijednom skupinom nastoji se jednom godišnje imati izlet. Nakon godišnjeg odmora ugodno su bili iznenađeni vjernici jer su napokon imali molitvenik-pjesmaricu „Hvala“ koju je izdala misija za privatnu uporabu. Molitvenik-pjesmarica je tiskana u Zagrebu, tvrdi uvez, vrpca i jači papir. U svakoj zajednici nalazi se dostatan broj molitvenika-pjesmarica koje se koriste za vrijeme sv. mise, a trajno ostaju u crkvama u kojima se slavi misa.

Nedavno je misija objavila prigodnu pjesmaricu

Zajednica za sve podjednako

U Singenu je od velike pomoći misiji udruga „Hrvatska žena“. Predsjednica je Anđa Sabljak, a okupljaju se u misiji redovito srijedom. Tu je i nogometni klub „Croatia“ koji je od 1971. godine zahvaljujući tadašnjem socijalnom radniku Anti Vranjkoviću osnovan kao dio misije. Predsjednik je Zvonimir Vidas, a uspjeh je da smo u Kreisligi A. Tu je i NK „Hajduk“, te karate klub „Imota“. U St. Georgenu im Schw. već 15. god. djeluje „Hrvatski dom“. Predsjednik je Željko Birek. Svakako ne smije se zaboraviti ni vrijeme dok je u Domovini bio rat i toliko humanitarnih akcija.

„Ono što je svakako vrijedno istaći je raspoloživost sviju da naša zajednica ovdje živi i bude na najbolji način i vrednovana i prepoznata. Na ovom prostoru živi po njemačkim procjenama oko 4000 Hrvata. Tu se ne računaju oni Hrvati koji su i dalje ostali Hrvati, a uzeli njemačku putovnicu, kao ni djeca rođena nakon 2000. godine. Objektivno oko 5000 tisuća Hrvata nalazi se na ovom području. Od velike je važnosti da se uskladi rad sviju kako bi zajednica na najbolji način mogla biti na izgradnju. Nažalost na području naše misije koja je ogromna ne održavaju se nigdje konzularni dani iako za njima postoji opravdana potreba. Kada će to „uvidjeti“ i oni koji su tu poradi toga, teško je reći“, kazao je voditelj misije o. Grbavac.

A.P.

Vjernici za vrijeme misije u Singenu. Liturgijsko pjevanje na orguljama prati pastoralna suradnica Nada Kolić.

Piše: Tonči Matulić

Život je misterij

Da bi kršćanski navještaj o istinskom i autentičnom podrijetlu, smislu i svrsi života mogao doprijeti do ušiju suvremenoga čovjeka, potrebno je najprije stvoriti duhovnu atmosferu divljenja životu i smozatajnog stava pred misterijem života.

Evangelje života, kao krajnji horizont smisla i svrhe života općenito i ljudskoga života posebno, darovano nam je u Isusu Kristu. Apostol Pavao ističe da nitko ne može reći Gospodin Isus osim u Duhu Svetom (usp. 1 Kor 12, k3). Činjenica produhovljene vjere upućuje na jednu drugu važnu činjenicu. Duh Sveti je Duh Božji, jer je sâm Bog duh i oni koji mu se klanjaju, u duhu i istini trebaju mu se klanjati (usp. Iv 4, 24). Novozavjetna nam objava otkriva neraskidivu povezanost Isusa i Duha Božjega. Ta je povezanost do te mjere unutrašnja i intimna da je katkada teško razlučiti Isusa od Duha Božjega, ali i obrnuto, u evanđeljima. Razlog tomu leži u činjenici što je Duh Božji trajno na djelu u Isusu, ali ne kao neka izvanjska snaga, nego kao unutrašnja, intimna, skrivena, a opet stvarna, djelatna i prepoznatljiva snaga. Štoga Isus čini i djeluje, on to izvodi u snazi Duha (usp. Lk 4, 14; Lk 10, 21). Nitko nikada u svijetu nije posjedovao Duha Božjega kao Isus. On ga je posjedovao preko svake mjere (usp. Iv 3, 35). Štoviše, Duh Božji se objavljuje kao autentični Isusov Duh (usp. Iv 16, 14). Među njima ne samo da nema bitne razlike, nego u svakom času Isusova života Duh Božji je djelatno prisutan i aktivan i nikad mu ne nedostaje. Tajna trajne prisutnosti Božjega Duha u Isusovom životu postala je posve očita i jasna tek nakon što je Isus bio proslavljen (usp. Iv 7, 39). Tu je činjenicu objavio i potvrdio sâm Duh Sveti kojega je Isus najprije obećao učenicima (usp. Iv 15, 26), a potom im ga je udijelo u činu izlivanja (usp. Dj 2, 4). Po tom je Duhu Isus trajno prisutan u svojim učenicima, u Crkvi Božjoj (usp. Dj 13, 25). To dokazuje iskonsku i neraskidivu povezanost Isusa i Duha Božjega po kojemu on trajno djeluje u povijesti, nastavljajući djelo Kraljevstva Božjega u Crkvi i svijetu. Isusov Duh, dakle, nije drugo doli sâm Duh Božji u povijesti koji u vjerniku izvodi i htjeti i djelovati (usp. Fil 2, 13). Po tom Isusovom Duhu imamo pristup Bogu, po kojemu Bog stanuje, svjedoči i posreduje u nama (usp. Rim 8, 11; 26). Štoviše, Isu-

sov Duh se pridružuje ljudskom duhu (usp. Rim 8, 16) i u našim srcima kliče „Abba! Oče!“ (Gal 4, 6).

Narav Duha Božjega, koji je jedan te isti Isusov Duh, je božanska. Ta vjerska činjenica svoj temelj ima u biblijskoj objavi otajstva života. Život je najizvrsnija, najuzvišenija i utoliko najtajanstvenija Božja odlika. Bog objave je živi Bog (usp. Jš 3, 10). Biblija je od prve do posljednje stranice prožeta neviđenim udivljenjem pred pojavom života. Zato smo dužni skrenuti pozornost na tu činjenicu.

Duhovni život je stvarna činjenica

Ova potonja dimenzija života je sve manje na cijeni u našoj znanstveno-tehničkoj civilizaciji, jer je čovjek umislio sebi da upravo pomoću znanosti i tehnike može prodrijeti do najskrivenijih zakonitosti života i tako riješiti zagonetku života. Istina, posljednjih desetljeća čovjek je uspio otkriti mnoge nepoznanice vezane za život općenito i ljudski život posebno. U to nema nikakve sumnje. O tome svjedoče biologija, medicina, genetika, biokemija, evolucija. Međutim, sva ta otkrića tiču se isključivo i jedino biološkoga života, tj. života koji egzistira u živim organizmima. Svako konkretno ljudsko biće je ujedno živi organizam. Prema tome, ljudsko biće kao organizam je gola prirodna činjenica oko koje se vrte znanosti o životu i pokušavaju je analizirati, protumačiti i shvatiti. Njihovo tumačenje i razumijevanje je isključivo vezano za ono materijalno, opipljivo i osjetilno, tj. za život koji se kao organizirana i skladna činjenica pojavljuje u živim organizmima. I ništa više od toga. Naravno, ništa ni manje od toga. Kada bi se život u smislenom i sadržajnom smislu iscrpljivao u živim organizmima, tada bi već na empirijskoj i egzistencijalnoj razini svaki drugi oblik života bio nemoguć, a to u stvarnosti nije točno. Postoji i društveni život, i javni život, i politički život, i obiteljski život, a takvi oblici života nemaju nikakve veze sa životom u ži-

vim organizmima, u smislu biološke organizacije i funkcioniranja života. To su sasvim novi oblici života koji imaju vlastite zakonitosti koje omogućavaju da se život pokaže, očituje, upravo da objavi svoje drugačije, ali stvarno lice. Među nebrojenim oblicima života postoji, dakako, i duhovni život. Duhovni život nije nikakvo plinovito stanje, nekakva maštarija ili nekakvo umišljanje o nestvarnim silama. Konkretni duhovni život je stvarna činjenica koliko i konkretni biološki život u čovjeku. Duhovni i biološki život se susreću upravo u ljudskom životu, jer je samo čovjek, kao jedino živo biće u nama poznatom stvorenom svijetu života, kadar izdizati se iznad bioloških ograničenja i uvjetovanosti života i stremiti prema višim razinama života. To ne znači da je čovjek, kao živo biće, kadar što no bi se reklo iskočiti iz svoje kože. To je čovjeku nemoguće. Konkretni čovjek je uvijek konkretan po tome što je kao živo biće ujedno živi organizam.

Taj specifično ljudski duh je kadar i primati poticaje izvana. Narav tog specifično ljudskoga duha je duhovna. To znači da specifično ljudski duh ne podliježe zakonitostima prirode, a koje zakonitosti otkrivaju, proučavaju i definiraju prirodne znanosti, nego podliježe drugačijim od pukih prirodnih – fizikalno-bioloških – zakonitosti, a to su duhovne zakonitosti. Suvremenom čovjeku, koji je svoje veliko pouzdanje stavio u moć i mogućnosti znanosti i tehnike, sve je teže s razumijevanjem i uvjerljivošću naviještati misterij života. Čovjek današnjice, ponesen na krilima znanstvenih istraživanja, umišlja sebi da se misterij života krije ispod ili iza gena i neurona. Da bi kršćanski navještaj o istinskom i autentičnom podrijetlu, smislu i svrsi života mogao doprijeti do ušiju suvremenoga čovjeka, potrebno je najprije stvoriti duhovnu atmosferu divljenja životu i smozatajnog stava pred misterijem života. Samo tako će navještaj Evanđelja života naići na plodnu duhovnu podlogu prihvatanja konačne istine o životu i življenja po toj istini. ■

Gott und Gottes Heilige

Liebe Leserinnen, liebe Leser!

Im Monat November werden unsere Gedanken und Gebete durch die Feiertage Allerheiligen und Allerseelen auf die verherrlichten Glieder gelenkt, die schon zur Vollendung gelangt oder auf dem sicheren Weg dorthin sind.

In allen Religionen werden heilige und fromme Menschen besonders verehrt. Die katholische Kirche geht dabei mit gutem Beispiel voran. In ihrer 2000-jährigen Geschichte lebten Menschen, die auf besondere Weise eine erhabene Heiligkeit ausstrahlten. Durch sie wurde so die Heiligkeit Gottes als bezeichnendes und wesentliches Merkmal der Kirche offenbart.

Jesus Christus, der Sohn Gottes, begibt sich in den Tod, um die Kirche „rein und heilig zu machen“ (Eph 5, 26).

Heilige, jene in Ewigkeit, und jene, die noch unter uns weilen, sind Richtungsweiser und Vorbilder auf dem Lebensweg.

Heiligen widmet man Kirchen, einzelne Glaubensgemeinschaften (Bistümer, Gemeinden, Klöster), Menschen und Objekte (zumeist Schiffe) durch die gleiche Namensgebung, damit sie diesen himmlische Schutzpatrone sind.

In einer Welt voller erschütterter Werte wird vielleicht seltener die Frage gestellt: was ist Heiligkeit? In seiner Bergpredigt nennt Jesus alle jene selig (heilig und glücklich), die reinen Herzens sind, denn sie werden Gott sehen (Mt 5, 8). Über sie sagt man, dass ihre Namen im „Buch des Lebens“ geschrieben stehen; sie können weder „Hunger noch Durst leiden“; weder Sonnenglut noch sengende Hitze wird auf ihnen lasten; das Lamm wird sie führen zu den heiligen Quellen des Lebens (Offenbarung 7, 16-17). Ihnen hat Jesus die heilbringenden Worte gewidmet: „Kommt her, die ihr von meinem Vater gesegnet seid, nehmt das Reich in Besitz, das seit der Erschaffung der Welt für Euch bestimmt ist“ (Mt 25, 34).

Bekannte katholische Theologen sagen, dass Heilige in Gott, in Christus als „die Sonne der Ewigkeit“ alles sehen, was auf der Welt geschieht. Die Kirche „lebt“ so, mit ihnen und über sie, in Ewigkeit, obwohl sie auf

der Erde immer noch „reist“, gleichzeitig den Gründonnerstag und Karfreitag, die Angst und Unsicherheit von Karsamstag und die Freude vom Ostermorgen durchlebend. In dieser Gegebenheit erleben wir die Heiligen als unsere Beschützer und Mitreisende. In der katholischen Kirche nimmt die Heilige Jungfrau Maria – Muttergottes – eine herausragende Sonderstellung ein. Diese Heiligenverehrung wird aber nicht von der christlichen evangelisch-protestantischen Glaubensgemeinschaft geteilt.

Warum verehrt die katholische Kirche Heilige?

Das Zweite Vatikanische Konzil lehrt, dass Heilige „Schicksalsfreunde unserer Menschheit“ sind. Sie haben ihre menschliche Schwäche auf Erden in Gottes Hand gelegt.

Gott ist Halt, Erleuchtung und grenzenlose Freiheit der Heiligkeit jedes einzelnen Heiligen und der gesamten Kirche. In seinem Buch „Große Heilige“ schreibt Prof. Walter Nigg: „In der Begegnung mit Heiligen wird eine unbekannte Welt eröffnet. Grenzenlos begeistern uns neue Dimensionen. (...) Heilige sind christliche Phänomene. Sie gehören nicht nur der katholischen Kirche, sondern dem gesamten Christentum und der Welt“.

Die Menschheitsgeschichte wäre ohne Heilige und ihr Wirken sicherlich weniger human, und „einzelne Hürden“, die sie erklommen und überbrückt – wären vielleicht nach wie vor unüberbrückbar. Als Zeitzeugen erlebten wir das Wirken von Papst Johannes Paul II., eines Heiligen mit starkem Wirkungskreis und unermüdlichem Engagement in jeglicher Hinsicht. Und es gibt unzählige Beispiele für das Wirken vieler Heiliger auf allen Ebenen des Lebens (Missionsarbeit, Alten- und Krankenpflege, Kindererziehung, soziales Engagement für Menschenrechte und Gerechtigkeit, Unterstützung und Hilfe Bedürftiger, Vertriebener, ...)

Heilige sind das Abbild des Wirkens von der Barmherzigkeit Gottes. Die Heiligkeit erhält so ein menschliches Antlitz und in jedem Antlitz eines Heiligen erkennen wir die „Gesichtszüge Christi“. Als dessen Nachahmer haben sie alle das gleiche Bewusstsein, dass alles von Gott kommt, und

mit ihrer Opferung und Berufung des Lebens wollen sie die Liebe, die ihnen Gott mit der Schöpfung und mit der Erlösung der gefallenen Menschheit geschenkt hat, wieder zurückgeben.

Die Liebe zu Gott und die Nächstenliebe sind deshalb die Richtlinien ihrer Lebensführung. Den Aufruf Christi zur Heiligkeit haben sie wörtlich und ernst aufgefasst. Ihr Ziel ist die Vollkommenheit in Gott. Gott ist grenzenlose Weisheit, Liebe und Güte. Heilige sind der bestmögliche Beweis dafür, dass das Evangelium nicht nur geschrieben und verkündet ist, sondern zu allen Zeiten auch tatsächlich gelebt wurde.

Ist es Christenpflicht Heilige zu verehren, um zur Erlösung zu gelangen oder ist es eine Sünde, wenn ein Christ keinen Heiligen verehrt und nicht zu ihm betet? Die katholische Kirche verpflichtet ihre Gläubigen nicht zur Heiligenverehrung, sondern empfiehlt sie. Die Erlösung ist nicht abhängig davon. Allerdings ist man sich in der Kirche der Tatsache bewusst, dass der Gläubige Vorbilder, Beispiele, Wegweiser und unterstützende Weggefährten auf seinem Lebensweg braucht.

Die katholische Kirchenlehre unterscheidet bereits seit dem Zweiten Konzil von Nicäa im Jahre 787 zwischen Heiligenverehrung und Anbetung Gottes. Christen dürfen die Muttergottes und die Heiligen nicht anbeten, sondern verehren. Gott allein kann angebetet werden, weil Gott das Heilige selbst ist. Und durch die Heiligenverehrung feiern wir auch die Herrlichkeit Gottes.

Gerade in heutigen modernen Zeiten in einer Welt brüchiger Wertsysteme brauchen die Menschen positive Vorbilder im Leben und im Glauben. Heilige sind als Botschafter der Gottesbotschaft zu verstehen. Ihre Namen stehen stellvertretend für alle Menschen, die ein Leben der Gottes- und Nächstenliebe führen und geführt werden, so wie Jesus es gezeigt hat.

Mögen Sie alle auf ihrem Lebensweg die wohlwollende, himmlische Unterstützung Heiliger erfahren. Mit diesen Gedanken und mit Gottes Segen

Ihr

Pater Josip Bebić, Delegat

DIE PASTORALJAHRESTAGUNG DER KROATISCHEN PASTORALTÄTIGEN AUS WESTEUROPA

Neue Bewegungen in der Kirche heute

Die Pastoraljahrestagung der kroatischen Priester, Diakone und Pastoralmitarbeiter/-innen aus Westeuropa mit dem Thema „Neue (charismatische) Bewegungen und Tendenzen in der Kirche heute“ fand, von der Delegatur der Kroatenseelsorge aus Frankfurt organisiert, vom Dienstag, dem 9. Oktober bis Donnerstag dem 11. Oktober im Katholischen Sozialinstitut des Erzbistums Köln in Bad Honnef bei Bonn statt.

An der Tagung nahmen über 130 Teilnehmer aus sieben westeuropäischen Ländern und aus der Heimat teil. Die Begrüßungsrede hielt Msgr. Wolfgang Miehe aus Bonn, der Vorsitzende der Deutschen Bischofskonferenz für die Seelsorge der Katholiken anderer Muttersprachen, der darüber sprach, dass alle aufgerufen seien, zu einem qualitativen Zusammenleben und einer Zusammenarbeit, und dies beziehe sich entsprechend auch auf die Gemeinden anderer Muttersprachen in der Kirche in Deutschland. Er wies auch auf die Probleme hin, mit denen Ausländer, von diesen etwa 300 bis 500 Tausend Katholiken ohne gültige Aufenthaltspapiere, in Deutschland konfrontiert würden, die einer besonderen Pastorseelsorge bedürfen. „Nur in der Zusammenarbeit mit der Ortskirche können Katholiken anderer Muttersprache ein Teil der lebendigen Gemeinde Jesu Christi werden“, stellte er fest. Pater Josip Bebić, der Delegat für die Kroatenseelsorge in Deutschland, hat vor Beginn der Tagungseröffnung konstatiert, dass es sich um die wichtigste Tagung für die kroatischen Mitarbeiter in der Pastoral außerhalb der Heimat handele.

An der Tagung nahmen, neben dem Delegaten Pater Bebić aus Deutschland, auch die Delegaten für die Kroatenseelsorge anderer Länder teil: aus den skandinavischen Ländern Msgr. Stjepan Biletić, aus der Schweiz Dr. Pfarrer Šimun Šito Ćorić, aus Österreich Pfarrer Josip Tretnjak, aus Frankreich und Nachbarstaaten Pfarrer Stjepan Ćukman, sowie aus Slowenien Pfarrer Marko Prpa.

Den ersten Vortrag hielt Dr. Pater Mihály Szentmartoni aus Rom über die postkonzilische Erweckung der Laien – den Bewegungen in der Kirche: Theologie, Psychologie und Pastoral, der auch auf die charismatische Tendenz

unter einer kritischen Analysebetrachtung einging. Im Vortrag ging er explizit auf die Glossolalie (Zungenreden), den Verfall im Geiste sowie auf die Heilung ein. Dr. Adolf Polegubić aus Frankfurt referierte über die postkonzilische Erweckung der Laien in der Heimatkirche, und über die nachkriegscharismatische Bewegung aus der Perspektive der Voraussetzung und Eigenheit sprach Dr. Pater Ante Vučković aus Split.

Heiner Koch, Weihbischof des Erzbistums Köln, der gleichzeitig auch Bi-

brovnik und Vorsitzender des Rates für die kroatische Auslandsseelsorge der Kroatischen Bischofskonferenz und der Bischofskonferenz Bosnien und Herzegowinas, allen Teilnehmern ein „wachsaues Auge“ für die Wirklichkeit, in der sie leben, aber auch eine empfindsame Seele für die geistigen Wirklichkeiten. Die Tagung beendete Pater Josip Bebić, der Delegat für die Kroatenseelsorge in Deutschland, mit einem Dank an alle Teilnehmer für ihr zahlreiches Erscheinen.

schofsvikar für die Seelsorge der Gemeinden anderer Muttersprache in dieser Diözese ist, in der es drei kroatische Gemeinden gibt: Köln, Wuppertal und Düsseldorf, hat alle Teilnehmer in seiner Rede begrüßt. Gleichzeitig erinnerte er daran, dass in diesem Erzbistum heute 16.000 Kroaten leben, die durch ihren Glauben und ihre Besonderheiten auch die deutsche Ortskirche bereichern. Zu Beginn der Arbeitstagung am Mittwoch, dem 10. Oktober richtete der Bischof von Dubrovnik. Msgr. Želimir Puljić als Vorsitzender des Rates für die kroatische Auslandsseelsorge der Kroatischen Bischofskonferenz und der Bischofskonferenz von Bosnien und Herzegowina seine Begrüßungsworte an alle Anwesenden. Er betonte, dass solche Veranstaltungen, durchflochten mit wissenschaftlich-kulturellen Elementen, einen Versuch der Ergründung und Interpretation, des niemals ausreichend fassbaren historischen Bandes dieses Geflechtes von Glauben und Kultur, von Katholizismus und Kroatentum darstellen, die es bereits 13 Jahrhunderte lang schaffen diese interessante Mischung als „unser Amalgam“ auch in Frankfurt, Berlin, Paris, Zürich und London wiedererkennen zu lassen.

Zum Tagungsabschluss wünschte Msgr. Želimir Puljić, Bischof von Du-

Am Dienstag, dem 9. Oktober wurde ein Kulturabend veranstaltet, und am Mittwoch, dem 10. Oktober fand in den Abendstunden die Buchpräsentation mit dem Titel „Meine Abrechnung mit dem KGB“ von Prof. Dr. Zdravko Tomac statt. Über das Buch sprachen Msgr. Želimir Puljić sowie der Autor selbst, der auch auf die Situation der bevorstehenden Parlamentswahlen in Kroatien einging. Vor der Buchpräsentation hat Daniel Glunčić, der zweite Sekretär in der Botschaft der R Kroatien in Berlin, zuständig für die Wahlkoordination im Bundesgebiet, alle Anwesenden über die Notwendigkeit einer vorherigen Registrierung der Wahlberechtigten bei den jeweiligen kroatischen Konsularvertretungen in Deutschland aufgeklärt. Der kürzlich ernannte neue Redakteur für die europäische Ausgabe der „Slobodna Dalmacija“, Herr Ivan Ugrin, aus Split, hat auch alle Anwesenden begrüßt. Ein anlassbedingtes Schreiben an die kroatischen Inhaftierten in Den Haag, mit den Unterschriften aller Tagungsteilnehmer, wird ihnen vom Seelsorger Ivica Jurišić mit einem Geldgeschenk überreicht werden. Eine Studienfahrt nach Aachen wurde auch unternommen.

Text und Bild: A. P.
(Übersetzung: Željka Čolić)

BERLIN

Iz života misije

I kardinal Sterzinsky dijelio kruh potrebnima

Svakog četvrtka u prijedpodnevnim satima (od 11 do 12 sati) ispred vrata zajedničkog župskog ureda njemačke župe sv. Sebastiana i Hrvatske katoličke misije u Berlinu, stvori se popriličan red ljudi koji strpljivo čekaju početak podjele prehrambenih namirnica. Ovu aktivnost nazvanu „Leib und Seele“ provodi dobrotvorna, neovisna udruga „Berliner Tafel“ uz potporu Crkve, kako Katoličke tako i Evangeličke. Sabirni centar i mjesto za podjelu namirnica u župskom uredu kojega vodi voditelj misije i njemački župnik fra Petar Čirko, najstarije je od pedesetak takvih mjesta u Berlinu. Na tom mjestu uoči tjedna u kojemu se slavi zahvalnost za plodove zemlje, upriličena je i simbolička proslava te zahvalnosti. Tom prigodom je kruh izrezao i potrebnima ga podijelio berlinski nadbiskup, kardinal Georg Sterzinsky te se i kratko zadržao u razgovoru s ljudima koji se bave dobrotvornim radom.

Statistički podaci govore da je u Berlinu oko pola milijuna ljudi pogođeno siromaštvom. Zato Akcija „Leib und Seele“ („Tijelo i duša“), koju vodi udruga „Berliner Tafel“ potpomognuta Crkvom i medijima, ima veliko značenje. Ovom akcijom se mjesečno prehrambenim namirnicama zbrine oko 40.000 potrebnih. Taj posao obavlja oko 1000 aktivista. O tome u

Kardinal Sterzinsky za podjele kruha u Berlinu

župi sv. Sebastiana aktivno brine pastoralni suradnik Bodo Borkenhagen i njemačka vjernica Maria Wiecez-nek s još desetak suradnika.

Članovi Franjevačke mladeži dali svečana obećanja

U Hrvatskoj katoličkoj misiji u Berlinu nedavno je misnim slavljem i zajedničkim objedom proslavljen blagdan sv. Franje Asiškog. Ponukani njegovim likom i životom i mladi iz HKM u Berlinu su skoro dvije godine okupljeni u Franjevačkoj mladeži. Dva-desetak mladih Framša, predvođenih voditeljem misije fra Petrom Čirkom, uoči ovogodišnjeg blagdana sv. Franje, dalo je svečana obećanja da će živjeti Evanđelje po uzoru na Franju Asiškog. Obećali su život u siromaštvu, poslušnosti i čistoći. Berlinska Frama je nakon dvogodišnjeg pripremnog rada dobila dozvolu djelovanja od odgovornih iz Provincije Presvetog Otkupitelja i Franjevačkog

reda. Mladi Framši su obećanje dali na godinu dana, a nakon toga slijedi obnova obećanja.

Hrvatski dan u župi Marije Kraljice mira

U njemačkoj župi Marije Kraljice mira organiziran je Hrvatski dan u nedjelju 23. rujna inicijativom i zaslugom hrvatske obitelji Nakić, koja je vrlo aktivna u hrvatskoj misiji i u njemačkoj župi. Sve je započelo sv. misom i zajedničkom molitvom. Pozdravljajući i njemačke i hrvatske vjernike, župnik Mathias Laminsky je pojasnio inicijativu i svrhu organiziranja Hrvatskog dana. Nakon misnog slavlja vjernici su nastavili druženje u dvorani njemačke župne zajednice gdje su nastupili članovi misijskog srednjeg folklor. Zadovoljan Hrvatskim danom kao uvodom u putovanje koje će ministrante uskoro voditi u Split, Tučepu, Dubrovnik i Medugorje, bio je i župnik Mathias Laminsky.

Tekst i snimka: Sonja Breljak

DARMSTADT

Ponos roditelja i misije

Svake je godine sve manji broj Crkvenih vjenčanja, rođenja, krštenja, Prvih pričesti i krizma. Svake se

godine smanjuje broj svećeničkih i redovničkih kandidata, ministranata i vjernika na sv. misama. Takvo stanje

jako zabrinjava. Potpisnik ovih redaka nekoliko je puta zamjenjivao župnike HKM u Darmstadtu, i umjesto njih slavio sv. misu u Groß-Zimmernu. U lijepim uspomenama ostala je ta mala kršćanska zajednica, a posebno tamošnji ministranti: Florijan Blažević, Matias Jurić i Ivan Lukić. Oni su visokoobrazovani i zaposleni djelatnici. S njima se ponose svi, a posebno roditelji. HKM u Darmstadtu predvodi fra Josip Klarić, a u pastoralnome radu pomažu mu s. Andela Milas i s. Damjana Damjanović. Svake nedjelje slave sv. misu u Bensheimu i Darmstadtu, a svakih petnaest dana, naizmjenično, u Wormsu i Groß-Zimmernu. Vjersku pouku održavaju u Bensheimu i Darmstadtu. U misiji postoji crkveni zbor i folklorna skupina.

Fra Berislav Nikić

KÖLN/BUDROVCI

Gostovanje misijske folklorne skupine

Nastup folklorne skupine iz HKM Köln u Budrovcima

Posredstvom Vida Bagura – koreografa, etnologa i muzikologa, i Marije Bučanović – voditeljice folklornih skupina, članovi Folklornog društva „Koraci u tuđini“ Hrvatske katoličke misije Köln, iz Njemačke, gostovali su u Budrovcima od 27. do 29. rujna kod članova Kulturno-umjetničkoga društva „Šokadija“ Budrovci. Tijekom 24 godine postojanja i djelovanja članovi Kulturno-umjetničkoga društva „Šokadija“ Budrovci, uspostavili su suradnju s folklornim društvima iz Austrije, Mađarske i Vojvodine, a od 27. do 29. rujna ove godine ugostili su članove Folklornog društva „Koraci u tuđini“ HKM Köln.

Predvođeni fra Brankom Brnasom, članovi HKM Köln doputovali su u Hrvatsku u četvrtak 29. rujna. Stigavši u Đakovo najprije su razgledavali đakovačku katedralu i Muzej Josipa Juraja Strossmayera. Zatim su došli u Budrovce gdje su ih čekali članovi KUD-a „Šokadija“. Budrovci koji su ih prihvatili i smjestili po kućama. Zatim je uslijedilo zajedničko druženje u školskim prostorijama, te proba gostujućega Društva za predstojeći nastup. U petak su gosti iz Njemačke putovali u Vukovar. Tijekom razgledavanja Grada Heroja susreli su se i s brojnim prosvjedima građana toga nesretnog grada te članovima udruga

hrvatskih branitelja i drugima koji su izražavali svoje nezadovoljstvo presudama haškoga suda ratnim zločincima koji su odgovorni za smrt i nestanak 260 ranjenika vukovarske bolnice, ali i puno više od toga (za što im nije ni suđeno „zbog nedostatka dokaza“). I bez tih okolnosti Vukovar izaziva sjećanja na Domovinski rat i evocira brojne teške uspomene na stradanja ljudi, ali i junaštva poznatih i nepoznatih osoba. To svakako utječe na emocije svakoga posjetitelja. Drugu večer, u prostorijama OŠ „Budrovci“, gosti su se družili s domaćinima uz tamburašku glazbu, ples i razmjenu folklornih iskustava. Program druženja nastavljen je u kafiću „Aquarius“. Članovi HKM iz Kölna putovali su u i u Osijek i Aljmaš. Razgledavali su županijsko središte Osječko-baranjske županije, upoznali se s povijesnim i suvremenim znamenitostima grada na Dravi i boravili u poznatom svetištu Majke Božje u Aljmašu. Tamo su sudjelovali na zajedničkoj svetoj misi s domaćinima i drugim gostima, te upoznali tristo godišnju povijest ova marijanskog svetišta. U večernjim satima organiziran je cjelovečernji kulturno-umjetnički program gostiju i domaćina u Osnovnoj školi „Budrovci“.

Tekst i snimka: Željko Vurm

MAINZ

Četrdeset godina prijateljstva Zagreba i Mainza

Četrdeseta obljetnica prijateljstva Zagreba i Mainza svečano je proslavljena u nedjelju 21. listopada u dvorani gradske vijećnice u Mainzu. Pozdravnu riječ uputio je nadgradonačelnik Mainza Jens Beutel istaknuvši 40-godišnju povezanost Zagreba i

Maniza te izrazivši zahvalnost onima koji su prije 40 godina, 1967., uspostavili to prijateljstvo. Pritom je poglavito istaknuo tadašnjeg gradonačelnika Mainza Jockela Fuchsa i gradonačelnika Zagreba Josipa Kolara. Gradonačelnik Zagreba Milan Bandić po-

sebno je zahvalio Mainzu na velikoj pomoći za vrijeme Domovinskog rata. Sve je pozdravio i generalni konzul Generalnog konzulata RH iz Frankfurta Petar Uzorinac istaknuvši kako je najveća vrijednost prijateljstva između Zagreba i Mainza u tome što su to svesrdno prihvatili građani obaju gradova. Gradonačelnik Bandić, koji je u Mainz stigao s izaslanstvom grada Zagreba, upisao se u Zlatnu knjigu Mainza. U glazbenom dijelu nastupio Filharmonijski puhački deseterac iz Mainza. U Narodnom kazalištu u Mainzu održan je koncert Zagrebačke filharmonije s djelima Mozarta i Brucknera. Ravnao je maestro Mladen Bašić. Večer ranije, u subotu 20. listopada, u Kući Mainz-Zagreb u Mainzu proslavljena je 25. obljetnica te kuće. Izaslanstvo iz Zagreba te večeri predvodila je predsjednica Skupštine grada Zagreba Tatjana Holjevac.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

Gradonačelnik Zagreba Milan Bandić upisao se u Zlatnu knjigu grada Mainza

SINDELFINGEN

Hercegovačka večer

Messehalle u Sindelfingenu bila je pretijesna za sve one koji su htjeli biti nazočni u subotu 20. 10. na Hercegovačkoj večeri. Svečano slavlje, čiji je organizator bila Hrvatska zajednica „Hercegovina“, započelo je hrvatskom himnom u izvedbi Ivana Mikulića i minutom šutnje za sve poginule hrvatske branitelje. Okupljene i sve generale Hrvatske vojske koji su se časno borili za domovinu na čelu s dr. Franjom Tuđmanom pozdravio je predsjednik Hrvatske zajednice Hercegovina Ante Ševo. Dio prihoda sa slavlja, kao i svake godine, ide u humanitarne svrhe ugroženim obiteljima ili različitim institucijama kojima je potrebna pomoć, a ove godine prilog ide obiteljima poginulih vatrogasaca na otoku Kornatu, istaknuo je Ševo.

Gostima iz domovine, koji su uveličali slavlje te večeri, predsjedniku Hrvatskog generalskog zbora generalu Marinku Krešiću te generalima Ivanu Tolju, Željku Glasnoviću i Ljubi Češću-Rojsu uručio je na dar troplet knji-

Uzvanici na Hercegovačkoj večeri

ga Brune Bušića „Jedino Hrvatska“. Predsjednik Hrvatskog generalskog zbora Marinko Krešić pozdravio je okupljene zaželjevši zajedništvo, ljubav, vjeru i bratstvo koje nas je vodilo 90-e. „Hoće li sloboda umjeti da pjeva kao što su sužnji pjevali o njoj“, pitao je okupljene general i pjesnik Ivan Tolj. Zaštitimo narodne, društvene i kulturne interese Hrvatske, vratimo se svojoj domovini i svojim korijenima i vjerujemo u sebe kao što smo vjerovali kad smo stvarali našu državu, istaknuo je. General Rojs je okupljene podsjetio da ne zaborave na boli koje su Hrvati pretrpjeli u Domovinskom ratu i na boli koje sada trpe generali u Haagu. Slavlju su, uz umirovljene hrvatske generale, prisustvovali i generalna konzulica RH iz Stuttgarta dr. Vera Tadić, generalni konzul BiH iz Stuttgarta Dragan Bagarić, voditelji

katoličkih zajednica, a među njima i fra Marinko Vukman iz Sindelfingena. Kao voditelj HKM Sindelfingen fra Marinko je u svome pozdravu okupljenima poručio da čuvaju svoj ponos, dostojanstvo, vjeru i hrvatstvo te da ne zaborave ljepotu svoga rodno kraja, svoje hrvatske Hercegovine. U programu Hercegovačke večeri hrvatskim tradicionalnim plesovima nastupila je folklorna skupina HKZ Bad Cannstatt pod ravnanjem voditeljice Ivanke Kamenšek, te zbor HKM-e Sindelfingen „Salve angeli“ pod vodstvom Kristine Ljubičić. Za izvrsnu atmosferu cijele večeri bili su zaslužni pjevač Ivan Mikulić i skupina u njegovoj pratnji „Babilon band“. Voditelj programa te večeri, čiji je pokrovitelj bio „Večernji list“, bio je urednik Hrvatskog radija Mostar iz Mostara Veselko Čerkez.

Ivana Livačić

Priredjen je bogati kulturni program

Pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske HKZ Sindelfingen i glazbena agencija „Rokaro Numen“ organiziraju humanitarni koncert i zabavu u Stadthalu u Sindelfingenu 17. 11. s početkom u 19.30 sati. Prihod je namijenjen za razminiranje Hrvatske. U bogatom programu nastupaju: zbor mladih i folkloristi te zajednice, Zlatan Stipčić-Gibboni te glazbeni sastav „Gazde“. Ulaznice se mogu nabaviti u prostorijama zajednice u Sindelfingenu, Bleichmühlestr. 11/2. ■

DUISBURG

Sviraj svirče nemoj stati

Od 1. do 6. listopada održan je šestodnevni tečaj lijericice kojeg je vodio glazbenik Zlatko Glavinić iz Neuma, koji je vrstan u izradi drveta i lijericice. Tečaj je održan u prostorijama Međunarodnog centra u Duisburgu u organizaciji Tanje Maleš-Krznar i Saveza Hrvata. Tu jedinstvenu prigodu učenja sviranja tradicionalnog narodnog instrumenta lijericice iskoristili su učenici iz okolnih hrvatskih katoličkih misija – Marko

Nedić iz Kölna, Mate Beljo iz Esena, Tanja Ledić-Sapina iz Mülheima a. d. Ruhr i Manda Oršulić, Alice Matić, Ivo Matić, Mario Kopilaš, Josip Krznar i Tanja Maleš-Krznar iz Duisburga.

Lijerica je trostruni gudački instrument koji se, najvjerojatnije, u 18. i 19. stoljeću iz Grčke proširio i do Jadrana. Lijerica se do danas svira u Dubrovačkom primorju, Župi Dubrovačkoj, Konavlima, Pelješcu te

na otocima Mljetu i Lastovu. Najpoznatiji lijericar u 19. stoljeću bio je Nikola Lale, zvani „Lindo“ iz Župe Dubrovačke po kojemu se i najpoznatiji ples toga kraja, poskočica, i danas naziva „Lindo“. Završna večer održana je u restoranu „Bismarck-Eck Vodice“ vlasnika Andrije Juričevića gdje je pri hrvatskim i njemačkim gostima održan mali koncert Zlatka Glavinića zajedno s učenicima. ■

BAD HONNEF: GODIŠNJI PASTORALNI SKUP HRVATSKIH PASTORALNIH DJELATNIKA IZ ZAPADNE EUROPE

Novi (karizmatički) pokreti i gibanja u Crkvi danas

(Nastavak sa str. 9)

škole, obiteljski instituti, obiteljski centri, pokreću se župne tribine, veća se pozornost posvećuje radu sa srednjoškolicima, studentima i radničkom mladeži. Ostvarenju tih aktivnosti dao je doprinos značajan broj laika", istaknuo je dr. Polegubić.

Potreba promjene shvaćanja i razmišljanja

U zaključku je istaknuo kako je hrvatski katolički laikat pokazivao je pluralizam i aktivnost poglavito na početku demokratskih promjena u Republici Hrvatskoj, ali zasigurno ne u onolikoj mjeri koliko bi to trebalo s obzirom na očekivanja sadašnjeg trenutka. „Potrebna je promjena shvaćanja i razmišljanja u novim prilikama. I u samoj Crkvi moraju sazreti prilike kako bi se punim uvažavanjem i prihvaćanjem razmišljalo o laikatu i njegovoj nezamjenjivoj ulozi u Crkvi i društvu. U laičkim krugovima u Hrvatskoj nedovoljan je broj intelektualaca. O povećanju njihova broja zasigurno će ovisiti i plodonosniji pristup u traženju kvalitetnijih rješenja. Unatoč sadašnjim poteškoćama, valja se nadati da će vrijeme koje dolazi donijeti pozitivnije pomake u rješavanju laičkog pitanja kako u Crkvi, tako i u hrvatskom društvu. Šanse i mogućnosti djelovanja vjernika laika postoje, no tek valja nastojati oko punije realizacije vrlo važna apostolata laika.“ Na tragu toga završio je riječima teologa dr. Stjepana Balobana koji ističe kako je potrebno otvoriti raspravu o svim bitnim pitanjima vezanim uz život laika u našoj Crkvi i u našem društvu. „Ne trebamo se bojati otvorenih i iskrenih rasprava o svim bitnim pitanjima.“

Dr. fra Ante Vučković iz Splita nastavio je također toga dana svoje predavanje o poratnom karizmatičkom pokretu, njegovim pretpostavkama i obilježjima koje je započeo u utorak u popodnevnom satima. „Karizmatički pokret je u Hrvatsku došao sa zakašnjenjem i velikim je dijelom vezan uz političke i društvene promjene. Među njima je zasigurno rat na prostoru bivše Jugoslavije igrao veoma važnu ulogu. U važne pretpostavke razumijevanja ovog pokreta spadaju promjene vezane uz krizu obitelji, život u

gradskoj sredini i način pastoralnoga rada. Egzistencijalni problemi ljudi koji su privučeni karizmatičkim pokretom, kao što su pitanja patnje, ovisnosti, bolesti, međuljudskih odnosa, najčešće su u administracijskom pastoralu ostajala bez odgovora. To je stvorilo pogodno ozračje za nagli uvoz ezoterijske, new ageovske i alternativne literature i praksa. Uz to valja još voditi računa da je pad komunizma sa sobom donio i val obraćanja, kako istinskih vjerskih obraćanja tako i onih socioloških.“

Govoreći o obilježjima karizmatičkog pokreta, kazao je kako se on može opisati preko sljedećih obilježja: osobni vjerski doživljaj (sakramenata, zajednice, nadnaravnog...), otkriće važnosti i snage Božje Riječi, otkriće molitve, kako osobne tako i zajedničke, iskustvo karizmi, kao što su molitva u jezicima, proroštva, spoznaja, ozdravljenja, potom fenomen počinka u Duhu, molitva za nutarnje iscjeljenje, molitva za iscjeljenje obiteljskoga stabla. „Ova obilježja stvaraju poteškoće u razumijevanju stvarnih ljudskih potreba kao i nesporazume između onih koji su na neki način uključeni u pokret i onih izvan njega, bilo unutar službenih predstavnika Crkve, bilo medija, bilo vjernika izvan ovih pokreta. Poteškoće dolaze i iz nedovoljnoga poznavanja fenomena što na jednoj strani vodi u nekritično pripisivanje Duhu Svetome svega što se čini neobičnim, a na drugoj do nekritičkoga odbacivanja realnih ljudskih problema koji se kriju iza ovih fenomena zajedno s neshvaćenim i neobičnim fenomenima.“ Osvrnuo se i na poteškoće, kazavši kako su neke od njih: potraga za seminarima, navezivanje na pojedince i njihove darove, bujanje početnih pogrešaka u vjeri, nerealno očekivanje brzih rješenja, tendencija odvajanja od postojećih crkvenih struktura. „Iza svake od ovih poteškoća kriju se realni ljudski problemi i realno postojeći problemi crkvenih struktura.“

Kazao je nekoliko riječi i o prednostima. „Karizmatički se pokret sa svojim obilježjima i poteškoćama nudi kao vrlo dobra prigoda otkrića realnoga stanja. Po svoj prilici u tom, osim probuđivanja vjerskoga života, leži najveća prednost ovoga pokreta. Unatoč nesporazumima vezanim uz ob-

ilježja i usprkos njegovim tipičnim poteškoćama, ovaj pokret pomaže opazivanju realnih ljudskih patnji i potreba, uočavanju stvarnoga stanja crkvenih pastoralnih struktura te prepoznavanju postmoderne alternativne religioznosti. To može koristiti ne samo onima koji u karizmatičkom pokretu nalaze odgovore na svoja pitanja, nego i onima koji su zainteresirani za razumijevanje ljudske duše, zauzeti u pastoralnom radu ili zainteresirani za razumijevanje društva i svijeta.“

Misno slavlje u srijedu predvodio je mons. Puljić uz koncelebraciju delegata za hrvatsku pastvu u skandinavskim zemljama mons. Stjepana Biletića i delegata za hrvatsku pastvu u Sloveniji fra Marka Prpe. U popodnevnom je satima priređeno studijsko putovanje u Aachen.

Traganje za novim duhovnim iskustvom

Predavanje o karizmatičkim pojavama pod vidom kritičke analize održao je u četvrtak 11. listopada dr. o. Mihaly Szentmartoni iz Rima. U predavanju je posebno bilo riječi o glosolaliji, padanju u Duhu i liječenju. „S pozitivne strane karizmatička se duhovnost opisuje kao 'snažna hvala Bogu, ispovijedanje Isusa kao Gospodina, moliti s pouzdanjem za bolesne, naviještati evanđelje sa smjelošću, čitati svaki dan Sveto pismo, ispovijedati grijehe, prihvatiti oprostjenje od Boga, dijeliti s drugima vlastito duhovno iskustvo. U temeljima karizmatičkog iskustva stoji, dakle, iskustvo Boga. Krštenje u Duhu Svetom ne znači novo krštenje, nego posvećivanje vlastitog krštenja.“ Govoreći o glosolaliji, kazao je kako se radi o neverbalnoj molitvi hvale. „Velika čuvstva se ne izražavaju riječima, nego gestama ili neverbalno (gukanje, pjevuckanje kad smo sretni, skakutanje, plačem kad smo žalosni, itd.). Zanimljiva je pojava da mnoge osobe prestaju s glosolalijom ako se posvade s vođom, što bi dalo naslutiti da se radi o nesvjesnoj navezanosti na lidera.“ Govoreći o padanju u Duhu, predavač je kazao da se radi o vanjskom izražaju jednog snažnog duhovnog iskustva, koje bi se moglo ovako izreći: imam toliko povjerenje

u Boga da padam u njegove ruke. U tom smislu spada u naravne psihofizičke reakcije kao što su suze od žalosti, smijeh od radosti, prostiranje kod klanjanja, itd. I tu vrijedi kriterij da ne treba prizivati nadnaravne uzroke, ako postoji prihvatljivo naravno tumačenje", kazao je dr. Szentmartoni.

"Danas smo svjedoci traganja za laganim rješenjima, pa i u duhovnom životu. Grčevito nastojanje da se imaju duhovna iskustva možemo nazivati spiritizmom: sve vidjeti kao djelo Božje. Ova težnja može skrivati neke opasnosti i to opasnost da se gubi osobni identitet, opasnost krive slike o Bogu, opasnost infantilizma te opasnost udobne duhovnosti."

Na kraju je istaknuo kako karizmatički pokret nije od đavla nego je izražaj traganja za novim duhovnim iskustvima. "Osnovni kriterij za razlučivanje je evanđeoska istina da se stablo može prepoznati po plodovima. Treba razlikovati prividne plodove od dugotrajnih." U trajne plodove ubrojio je: u osobi raste želja za nasljedovanjem Isusa Krista; želja da se slijedi njegov put u službi Crkve i društva; istovremena prisutnost drugih darova Duha Svetoga poput mudrosti, jakosti duha, razboritosti, ustrajnosti, čednosti, straha Božjega i ljubavi. K tome je dodao i to kako velike reforme Crkve nisu započele od grupa, nego od velikih pojedinaca: Franjo, Dominik, Terezija Avilska, Ignacije, itd.

Priredjen je i okrugli stol tijekom kojega su sudionici iznosili svoje viđenje o temi skupa te iskustva s karizmatičkim pokretima i gibanjima u Crkvi danas.

Na kraju skupa predsjednik Vijeća HBK i BK BiH dubrovački biskup mons. Želimir Puljić poželio je sudionicima da imaju oštro oko za stvarnost u kojoj žive, ali i osjetljivu dušu za duhovne stvarnosti. Skup je zatvorio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić izrazivši zahvalnost sudionicima velikom odazivu. Misno slavlje toga dana predvodio je mons. Puljić uz koncelebraciju dr. o. Szentmartonija i delegata za hrvatsku pastvu u Francuskoj i drugim susjednim zemljama vlč. Stjepana Čukmana.

U utorak 9. listopada u sklopu duhovno-kulturne večeri voditelj Hrvatske katoličke misije Köln fra Branko Brnas upoznao je sudionike o toj misiji na čijem se području održava skup. Podsjetio je kako danas na području misije živi više od 12000 Hrvata. Zbornik s prošlogodišnjeg skupa održanog u Puli o temi "Aktualni trenutak Crkve i domovine" predstavio je dr. Adolf Polegubić. Knjigu dr. Polegubića "Stoljeće katoličkog laikata u Hrvatskoj", objavljenu u izdanju "Glasa Koncila" i Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta, predstavio je stalni đakon u HKM Gießen Mato Valjan. O svjim knjigama "Zdrava i nezdrava religioznost" i pričama za sadašnji i bivšu djecu "Učiteljica koja nije htje-

la biti dosadna" govorio je dr. fra Šimun Šito Ćorić. Nekoliko riječi o svojoj knjizi "Čarli" rekao je fra Jozo Župić iz Ludwigsburga. U glazbenom programu nastupili su Zrinka Tomašić na glasoviru i Tomislav Blažun na gitari. Kroz program je vodio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić.

U srijedu 10. listopada u večernjim je satima priredeno predstavljanje knjiga prof. dr. Zdravka Tomca iz Zagreba pod nazivom "Moj obračun s KGB-om". O knjizi je govorio mons. Želimir Puljić, a također i sam autor koji se osvrnuo i na trenutačnu predizbornu situaciju u Hrvatskoj. Prije predstavljanja drugi tajnik u Veleposlanstvu RH u Berlinu zadužen za koordinaciju izbora na području Njemačke Daniel Glunčić je upoznao sudionike o potrebi prethodne registracije birača u hrvatskim diplomatsko-konzularnim predstavništvima u SR Njemačkoj. Sve je pozdravio i nedavno imenovani urednik europskog izdanja "Slobodne Dalmacije" iz Splita Ivan Ugrin. Upućeno je i prigodno pismo hrvatskim uznicima u Haagu s potpisima sudionika skupa koje im je uručio dušobrižnik fra Ivica Jurišić uz novčani dar. Na skupu su u više navrata bile i hrvatske sestre sv. Vinka Paulskog Splitske provincije koje djeluju u St. Augustinu na čelu s prijestolnicom kuće s. Tonkom Šutalo.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Na dvadesetpetom plenarnom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije, od 20. do 23. listopada 2002. u Krku, raspravljalo se i o događanjima u Crkvi koja se nazivaju „karizmatičkim seminarima“

Utvrđeno je da je naziv „karizmatički“ teološki upitan te je stoga potrebno drugačijim imenom nazivati takva okupljanja, a zaključeno je da će biskupi o tome progovoriti u jednome opširnijem dokumentu koji će obuhvatiti te pojave u cjelini, u njihovoj dogmatskoj, eklezijalnoj i antropološkoj dimenziji. Tom prigodom dano je nekoliko kriterija i načela za organiziranje seminara na području HBK koje ovdje objavljujemo:

1. Organiziranje karizmatičkih seminara, dolazak voditelja sa strane, kao i druge važne pojedinosti, organizatori trebaju prethodno dogovoriti s dijecezanskim biskupom, a ne stavljati ordinarija pred gotov čin.
2. Za poziv i organiziranje seminara potrebno je da ordinarij imenuje povjerenika ili povjerenstvo, da bi skup imao odobrenje i njegov blagoslov.
3. Ordinarij je odgovoran za pastoral u svojoj nad/biskupiji i dotični karizmatički skupovi ne bi smjeli biti disonantni s pastoralnim planom i programom dotične nad/biskupije, već je potrebno da se karizmatički semi-

nari usklade, budu promocija i podrška nad/biskupijskom pastoralnom planu i programu kroz župu i župnu zajednicu.

4. Oko organiziranja i događanja karizmatičkog seminara sve mora biti transparentno, prije i poslije, da bi se otklonile nepotrebne sumnje i drugotni motivi. U svakom slučaju, upitno je naplaćivanje ulaznica.

5. Da bi imali sigurnost tko su i kakvi voditelji koji dolaze sa strane, trebalo bi s naslova HBK imati pouzdane informacije o dotičnim osobama, kakve su to osobe u svome redu, provinciji, nad/biskupiji i s kakvim namjerama dolaze (jedan od putova pouzdanih informacija mogu biti i nuncijature u dotičnim zemljama).

6. U svakom slučaju ovakav pristup i oprez je nužan da bi se izbjegle tolike opasnosti i negativnosti koje nose i donose karizmatički seminari, ali istodobno potrebno je izblizega pratiti ova događanja i pokloniti veću pozornost svemu onom pozitivnom i dobrom što u sebi nose i na što dalje ukazuju.

preselio se

s plačem se i radaju
i umiru ljudi
a otac moj
s osmijehom na licu
preselio se
u eshaton

doživjevši nas pokraj sebe
sinove svoje
u miru usnuo jest
s radošću ispunjenom
dušom i srcem
rijeku prijeđe
a nas u nadi ostavi
da puninu i nadu
u osmijehu otkrijemo
i živimo
do u vječnost
s njim
zajedništvo

mladen lucić

da sam otišao jučer

danas se ne bih
divio ljepoti cvijeća
i bogatstvu jesenjih boja

oblacima iznad Taunusa

Majni koja daleko otječe

ne bih nikada saznao
što li će se
dogoditi danas
koliko te u meni ima:

*Unsere schöne Heimat,
Heldenhaftes liebes Land,
Alten Ruhmes Vätererbe,
Ewig sollst du glücklich sein!*

*Fließe Sava, Drau fließe,
Auch du Donau, verliere deine
Kraft nicht.
Blaues Meer, sage der Welt:
Dass der Kroatie sein Volk liebt.*

da sam otišao jučer
nikada ne bih saznao

Adolf Polegubić

nježnosti

imenom nježnosti
sam te nazvao
one večeri
poigravajući se vremenom

ono je
tako sigurno
nije mu moguće umaći

u njegovim njedrima
naši su otkucaji
njegovi krugovi se
nemilosrdno pokreću

što li će od nas ostati

šapat
glas
ili osmijeh
nježnošću
što si ga darovala

Adolf Polegubić

dušni dan

u ovom vremenu sjetâ
tako smo blizu s našima
koji drukčijim životom žive

vratili su se zemlji
da bi nas odozgo gledali

molitvama i svjetlom
srcem i svijećom
čutimo s njima mir doma

premošćujemo danomice rijeku
sjetnim pogledom k uviranju

mladen lucić

starica majka

trepti plamičak
već dogorjele svijeće
u prozoru potleušice
starice
majke

borama niz lice
spušta se suza
s nakvašenih vijeda
u krilo
na postelju
uspomenâ

sklopljene pred licem
ruke
ružarijem obgrljene
križ usne ljubi
moleće

svijet joj je uzeo sve
djecu
i valovima žurbe
razlio života rijeku
posvud

starica
tinja
moli i
čeka
uviranje rijekom
u ocean beskraja
spokojno

mladen lucić

Aktualni trenutak Crkve i domovine

|| „Aktualni trenutak Crkve i domovine“, zbornik, Hrvatski dušobrižnički ured, Frankfurt n. M., 2007., str. 136. ||

Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta nastavlja višegodišnju praksu objavljivanja zbornika s predavanjima s godišnjih pastoralnih skupova svećenika, đakona, pastoralnih suradnika i suradnica koji djeluju u Zapadnoj Europi. Ovoga puta sa skupa održanog od 2. do 6. listopada 2006. u Puli o temi „Aktualni trenutak Crkve i domovine.“

Kako u predgovoru ističe delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić, Katolička Crkva i društvo u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini doživjeli su tijekom nekoliko zadnjih godina velike i radikalne promjene. Tradicijska Crkva gubi postupno na ugledu, te osjeća da joj je stoljetna haljina postala uska i neprikladna. Postavlja se pitanje što učiniti da se Katolička Crkva u našem narodu obnovi i obuče u novo prepoznatljivo ruho. Dugogodišnji komunistički režim i Domovinski rat ostavili su nezacijeljene rane i duboke ožiljke, što dodatno otežava pastoralni rad u našem narodu.

Prof. dr. Stjepan Balaban govorio je o temi „Aktualni trenutak Crkve u Hrvatskoj“. Istaknuo je da društvo u kojem Crkva vrši svoje poslanje utječe i na odnose u samoj Crkvi, čemu bi trebalo posvetiti ozbiljnu pozornost u crkvenim krugovima. S tugom se osvrće na veliki broj društvenih negativnosti koje se prenose u Crkvu i odražavaju negativno na njezino poslanje. Jako se puno pozornosti posvećuje gradnji crkvenih objekata i različitim oblicima organizacija, a sve manje vremena ostaje za čovjeka i njegove istinske probleme. Premalo se posvećuje pozornosti adekvatnom odgoju kandidata za duhovna zvanja, i poremećeni su odnosi u Crkvi, između klera i laika. Također je ustvrdio da se s tim gorućim unutar crkvenim pitanjima treba u Crkvi hrabro suočiti i zbog dobrobiti vjernika i zbog budućnosti hrvatskog naroda općenito.

Dr. sc. Ivo Balukčić izlagao je o temi „Problemi i perspektive Katoličke Crkve u Bosni i Hercegovini pred izazovima sadašnjice“. Predavač je u

kratkim crtama naglasio da je „zemlja Bosna“ bila i jest crta razgraničenja, a ujedno i središte civilizacija, kultura, religija. Ona je bila i ostala u znaku vječnog prožimanja i susreta Istoka i Zapada, gdje se susreću katoličanstvo i pravoslavlje, kršćanstvo i

lim jezicima, zabranjen je hrvatski televizijski kanal. Prema njegovom mišljenju, ako se nešto radikalno ne promijeni tj. ako Bosna i Hercegovina ne postane država po mjeri svih naroda i građana u kojoj će doista svaki narod odlučivati o svojoj sudbini, prijeti potpuni nestanak Hrvata u BiH, kao i velika nestabilnost za čitavu državu.

Gosp. Domagoj Ante Petrić nastupio je s temom „Od negativnih dijagnoza do pozitivnoga djelovanja“. Posebice se osvrnuo na činjenicu da je urušavanje komunističkog sustava u Istočnoj Europi i Hrvatskoj izazvalo samo izvanjske preobrazbe velikog broja komunista, ali njihova infiltracija u ekonomske strukture i političke stranke i dalje je vrlo snažna: sprječavaju pravno i demokratsko funkcioniranje novonastalih država. Također je istakao da se preko medija nameću sekularizacija i ateizam većinskoj kršćanskoj javnosti. Govoreći o mogućnostima pozitivnog djelovanja, predavač je istakao neumorni rad Crkve na očuvanju hrvatskoga kršćanskog identiteta.

Zaključno predavanje održao je dr. sc. Dražen Živić o temi „Sadašnji i predviđivi demokratski potencijali društveno-gospodarskog razvitka Hrvatske“. U svom je izlaganju govorio o korijenima demografske krize i upozorio na vrlo teško demografsko stanje. U svezi s tim je istakao da se ne provode ni nacionalni programi demokratskog razvoja usvojeni na hrvatskom Saboru. Predavač je dao iscrpnu statistiku demografskog stanja u Hrvatskoj. Na kraju je upozorio na nužne dugoročne mjere kojima bi se kriza zaustavila. U svezi s tim je istaknuo da će Hrvatska u svom populacijskom razvoju zaostajati, te da će do 2050. „izgubiti“ petinu sadašnjeg stanovništva.

Za vjerovati je da će zbornik biti od velikog značenja svima onima koje zanima ta po mnogočemu zanimljiva i značajna tematika. Vrlo uspješno rješenje naslovnice i ovoga je puta dala Romana Kašaj.

Adolf Polegubić

islam. U tom šarenilu vjera, kulturnih i narodnih različitosti, po njegovom mišljenju, može se živjeti jedino uz najveći stupanj tolerancije. Istaknuvši također važnost povijesnog sjećanja, šire se osvrnuo na Katoličku Crkvu u Bosni i Hercegovini i njezino djelovanje od 1881. do danas. Iznio je mnoštvo vrlo važnih statističkih podataka. Dr. Balukčić je istakao teme obnove i povratka te s tim u svezi ulogu katoličkih škola, Caritasa kao i odnos Crkve i države te međunarodne zajednice.

U svom izlaganju naslovljenom „Bosna i Hercegovina danas i položaj Hrvata u njoj“ dr. Mladen Bevanda prikazao je trenutnu situaciju u kojoj se nalazi hrvatski narod u Bosni i Hercegovini. Argumentirano je ustvrdio da su Hrvati s razlogom nezadovoljni svojim položajem jer su ugrožena njihova temeljna prava s obzirom na činjenicu da federalne vlasti promiču unifikaciju i jednoobraznost. Hrvatima se sprječava povratak kući, hrvatski jezik nije ravnopravan s osta-

Napisala i priredila: Željka Čolić

Dragi mladi čitatelji!

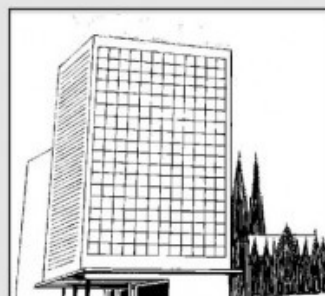
Stigao je mjesec studeni, a s njim i jesenska hladnoća. Kako bi vam bilo ugodno i u te dane, i ovoga smo vam puta pripremili, nadamo se, zanimljivi sadržaj u našoj i vašoj rubrici „Dječji kutak“. I dalje očekujemo vašu suradnju, a dotad vas sve srdačno i toplo pozdravljamo.

Posloži slova i dobit ćeš pet „modernih“ pojmova

TVONICER								
KLAVOVI								
BONEDERI								
NIKATEH								
NARAČULA								

Zanimljiva priповijest

Moj djed

„Moj djed je „super“, priča Daniel svojim prijateljima. „I uopće nije star, iako mu je 70 godina. Baš je mlad, svašta zna, voli se šaliti i igrati, i zna dobro igrati nogomet. Pokušava i košarku, ali tu mu malo smetaju leđa.“

Prijatelji su ga zadivljeno slušali. „Blago tebi“, rekao bi koji. Oni nisu imali djedove u blizini. I nisu mogli pričati o zajedničkim doživljajima. Daniel je bio sretan što ima takvog djeda. S njim bi sjedio na klupi i ljeti promatrao oblake, u zimi bi se sanjkali, a u jeseni bi ga „dida“, tako ga on zove, provozao u tačkama po vrtu. Čak mu je napravio stol i klupu od drveta. „Iako moj dida nekad kaže, da je star, ja to nikad nisam pomislio. U to sam bio čvrsto uvjeren. Neki dan me spopala sumnja. Počelo je s tim da sam obukao svoje nove traperice. Bile su nešto posebno, izgledale su onako kao stare, s pokojom zakrpom i rupom. Baš sam bio ponosan da ih imam, jer su izgledale onako 'cool'. Ali, moj dida, kad me je tako vidio, upita: 'Sinko, hlače su ti poderane, daj da ti ih zašijem!' (moj dida inače voli i šivati!). „Znaš li ti da su to radničke hlače, te traperice! To ti je samo za rad, a ne za školul“ Pogledao sam svog didu u nevjerici i nisam mogao vjerovati svojim ušima da on to stvarno govori. Moj dida, baš moj (!), je ipak kao svi drugi djedovi. Zvučao je tako staromodno. Tako misle samo stari ljudi, pomis-

lio sam. Moj dida je dosad bio mlad, za sve je imao razumijevanja i sad ovol Srećom nisu to čuli moji prijatelji, koji su mi zavidni radi tako dobrog djeda.

I onda sam se sjetio onoga što mi je dida pričao o svom djetinjstvu; kako je ponekad oskudijevao na hrani, kako je nosio stare otrcane stvari, kako se veselio, kad je dobio gumene čizme i kako je u školi pisao na tablici i s kredom. Davno je to bilo, ali možda su ga ove moje hlače podsjetile na sve to. Poveo sam svog didu do naše klupe i onda sam mu objasnio tu stvar sa trapericama i da su one u današnje vrijeme neki simbol za slobodu, za slobodu oblačenja i da je to sasvim normalno, i da čak i on može nositi traperice i to ne samo za rad.

Moj dida me pomno slušao i drago mu je bilo da s njim ovako otvoreno mogu razgovarati. Bio sam ponosan, kad mi je rekao: „Daniele, ti si baš pravi unuk. E, kad je tako, onda ti neću tvoje traperice zakrpati!“ Smješkao se i otišao. Drugi dan sam se iznenadio još više. Moj dida je sebi kupio traperice. Namignuo mi je i veselo rekao: „Ali u crkvu ih neću nositi. Baka bi imala nešto protiv. Ona nije ovako moderna. Znaš kakve su ti žene. Bolje ne diskutirati s njima! Zar ne?“ To je moj dida! Baš je pravi i tako ... mlad! ■

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

*strojeva – ljudskih – omogućeno –
razgranata – današnje – način – odselili*

U posljednjih sto godina ____ ____ ____ ____ života ljudi se promijenio više nego u cijeloj povijesti dosada. Kroz izgradnju sve više gradova, i sa izumom mnogih ____ ____ ____ ____ i stvaranjem tvornica došlo je do poboljšanja uvjeta za život. Radi zaposlenja mnogi su ljudi ____ ____ ____ ____ iz sela, gdje su obrađivali vlastitu zemlju, u gradove. Donošenjem zakona i ____ ____ ____ ____ prava uz novu tehniku ljudi su sve lakše živjeli. Otvaranjem besplatnih škola ____ ____ ____ ____ je svima osnovno obrazovanje. Sve države svijeta povezuje ____ ____ ____ ____ mreža cesta, pruga i zračnih putova. Način života u ____ ____ ____ ____ vrijeme je postao zato vrlo ubrzan.

Znate li

- da su nekada vijesti putovale tjednima i mjesecima. Danas ih svakodnevno dobivamo putem radija, televizije i časopisa
- da je 1969. godine Niel Armstrong bio prvi čovjek, koji je odletio raketom na Mjesec i tamo stavio prvi nogu
- da oko Zemlje kruži mnoštvo satelita, koji prenose informacije, televizijske programe i telefonske razgovore po cijelom svijetu
- da formula-1 automobil ima 750 konjskih snaga i da juri 370 km na sat

Riješenja: 1c, 2b, 3a, 4b, 5c

Pitalice

- 1) Koliko ima kontinenata na svijetu?
a) 6
b) 5
c) 7
- 2) Mjesto slijetanja za zrakoplove je:
a) morska luka
b) zračna luka
c) autoput
- 3) U stara vremena u školama se pisalo
a) perom
b) penkalom
c) kistom
- 4) Najpoznatija hrvatska opera Jakova Gotovca se zove:
a) Pero s onoga svijeta
b) Ero s onoga svijeta
c) Lero s onoga svijeta
- 5) Hrvatski naziv za 11. mjesec je:
a) ledeni
b) medeni
c) studeni

„Šale“

Istina

Djed priča unuku:

- Kad sam bio u mladim danima na Aljaski, 8 vukova me napalo!
- Unuk će:
- Ali, djede, nedavno su to bila samo 4!
- Tad si još bio premlad za cijelu istinu!?, brzo odgovori djed.

Poštar

Ivica će važno:

- Tata, ako mi daš novca, ispričat ću ti što poštar govori mami!
- Otac odmah uzme 5 eura i da sinu:
- Evo i sad pričaj!
- Ivica će na to:
- Poštar kaže: Dobro jutro, gospođo, evo izvolite Vaša današnja pošta!

Zemlja

Učitelj: Iz koje si ti zemlje?

Učenik: Iz Švicarske!

Učitelj: Sricaj mi, slovo po slovo!

Na to će učenik: Mislim da sam ipak iz Irske!

Molitva

Ivica moli prije spavanja:

Dragi Bože, Ti si svemoguć i sve možeš mijenjati. Molim te, daj napravi da je Rim glavni grad Francuske, kako sam danas u testu iz zemljopisa napisao!

Amen.

Sv. Albert Veliki

Rješenje pošaljite najkasnije do 5. prosinca

Mariofil Soldo	Svetac rođen u Njemačkoj 15. 11.	Malta	Pustinjako-va obitavalište	Prozorski kapak, roleta	Valovski jaram	Muško ime, Kenda	Južno voće	Motrište, gledište, stajalište	Grubo domaće sukno	Udes, kob	Zaštitnik je ...	Jaka osobnost	„Kali“	Državq pred obalom Venecuele
Južna ili sjeverna ili Latinska	▽							Sumpor			▽			
„Litra“		Bio je biskup u Sparina	▷										„Rabat“	▷
Slastica u obliku bombice			▽					Pozdrav na rastanku					Italija	▷
Šahist Dizdarević					Udovica J. Lennona	Yoko		Kisik	„Broj“			„Množina“		
Samostan kod Bara (Crna Gora)					Navesti			Gladan kao ...				Xerox, Agency		
Grad i luka u Italiji						Jedna od krvnih grupa		Zaštitnikom učenjaka proglašen						
Vrijediti						Mjerilo, norma		Torino						
Španjolska		Pijanist Bertanucci	▷			„Impuls“								
Luka Sorkočević		Izrađuje pokušavo	▷											
„Indirect target effect“														
Zvijezda repatice														
Teutini podanici														
Rumunjska marka vozila														
Grad studiranja														
Sprovođnik														
„Avance“														
Dado Topić														
Dio namještaja														
Pao mu ... s očiju														
Palmina vlakna														

WUPPERTAL

Pohod Međugorju i Dubrovniku

U prigodi proslave 30. obljetnice folklorne skupine „Zagreb“ u misiji Wuppertal, organizirano je od 30. rujna do 6. listopada hodočašće u Međugorje i izlet u Dubrovnik. U skupini je bilo 36-ero mladih od kojih je većina u toj folklornoj skupini i u misijskom zboru „Čežnja“ te još šestero starijih s voditeljem misije fra Antom Malešom i voditeljem folklora Pištom Babiljem. Mladima je posebno poučan i dojmljiv bio susret s dvojicom mladića u Cenacolu u Međugorju gdje se liječe od droge i gdje su pred mladima svjedočili svoj put od počet-

ka uživanja droge do izliječenja. Molili su krunicu te su sudjelovali na sv. misi predvođeni pjevanje. U koncelebraciji s fra Karlom Lovrićem i voditeljem misije fra Antom Malešom bilo je još 50 svećenika iz raznih zemalja i jezika. Drugi dan su išli na Križevac i od postaje do postaje križnog puta razmatrali i molili. Navečer su stigli u Dubrovnik gdje su u Mlinima odsjeli u hotelu „Astarea“. U četvrtak 4. listopada razgledali su Dubrovnik, a u petak 5. listopada Makarsku, Split i Sinj. Pomolili su se u Vepricu te su krenuli u Split. U crkvi Gospe od

Zdravlja susreli su se s franjevcima Franjevačke provincije Presvetoga Otкупitelja koji su na neki način povezani s tom misijom: fra Stipicom Grgatom, fra Duškom Morom, fra Petrom Milanovićem-Trapom i fra Antom Akrapom. Fra Stipica je kratko izložio povijest Gospina svetišta i samostana. Fotografirali su se ispred prezbitarija i poznate freske Krista uskrsloga, te pošli u razgledanje grada i potom nastavili put do Sinja. U Sinju su sudjelovali na sv. misi koju je predvodio i propovijedao fra Josko Kodžoman. Nakon mise prof. fra Gabrijel Jurišić sve je proveo kroz samostanski muzej. Te večeri su krenuli natrag u Njemačku.

A. M.

U SPOMEN

Ante Tovilo

U subotu, 6. listopada u obiteljskom stanu u Flörsheimu nedaleko Rüsselsheimu, nakon četverogodišnje teške patnje, od posljedica dvije vrste zloćudnoga raka, okrijepljen sakramentima umirućih, preminuo je Ante Tovilo u 56. godini života. Ante je rođen 1951. godine u Zvirnjači kod Tomislavgrada. Cijeli je život proveo u Njemačkoj. Iza njega su ostali supruga Ruža, kćerka Davorka i sin Drago. Ante je bio krasan čovjek. Ton Antina glasa mogao je čuti samo njegov sugovornik, i nitko drugi. Kod svakoga susreta s ljudima, na Antinim se usnama primjećivao blagi smijeh. Nije propuštao nedjeljnu sv. misu. Redovito je dolazio na ispovijed i pričest. A kada više nije mogao dolaziti na nedjeljnu sv. misu, znao je reći župniku: „Župniče, pozdravi mi sve ljude na sv. misi. Zamoli ih, da mi oproste, i reci im, da i ja njima opraštam.“ Antini posmrtni ostaci ispraćeni su u Zvirnjaču 9. listopada sa sv. misom iz crkve Presvetoga Trojstva u Rüsselsheimu. Iako je to bio radni dan, na Antin ispraćaj došao je veliki broj ljudi iz misije i drugih mjesta, a bilo ih je i iz Austrije. Antini posmrtni ostaci položeni su u obiteljsku grobnicu u Zvirnjači 11. listopada.

Fra Berislav Nikić

SINGEN

Dušobrižništvo Hrvata u Njemačkoj

Predavanje o povijesti, sadašnjosti i budućnosti dušobrižništva Hrvata u Njemačkoj održao je dr. Adolf Polegubić u subotu 6. listopada u prostorijama Hrvatske katoličke misije Singen-Villingen u Singenu u sklopu Međukulturnog tjedna održanog u tom njemačkom gradu. Danas u Njemačkoj djeluje 56 hrvatskih katoličkih misija te 37 hrvatskih katoličkih zajednica u biskupiji Rottenburg-Stuttgart. Nalaze na gotovo cijelom području od njemačkog juga do sjevera. Misije su podijeljene u šest regija: Bavarska regija, Baden-Württemberg I., Baden-Württemberg II., Rajnsko-majnska regija, Regija Sjeverna Rajna i Vestfalija i Sjeverna regija. U misijama prema aktualnim podacima djeluje 96 svećenika, 5 stalnih đakona, 63 pastoralne suradnice i suradnika (32 laika i 31 redovnica). Misije uz važno pastoralno djelovanje imaju važnu ulogu i u očuvanju hrvatskoga nacionalnog i kulturnog identiteta. Uz redovite pastoralne

aktivnosti, vjernike se nastoji okupljati i na društvenoj i kulturnoj razini. Organiziraju se predavanja, proslave, hodočašća, izleti, razni susreti. Posebna briga vodi se o djeci i mladima, kazao je dr. Polegubić. Katolička Crkva u Njemačkoj se sve više suočava s problemom pomanjkanja svećenika, gospodarsko-socijalnom i demografskom krizom, a negativni trend gospodarstva ugrožava dosadašnje stabilno financijsko stanje. Sve to prisiljava odgovorne u Crkvi na radikalne promjene na svim područjima života i djelovanja, istaknuo je.

Kroz program je vodio predsjednik misijskog vijeća u Singenu Josip Mijić, a pozdravnu riječ okupljenima uputio je voditelj misije fra Dinko Grbavac. Hrvati su se dostojno predstavili i na svome štandu ispred vijećnice u sklopu Međukulturnog tjedna koji je održan u organizaciji Katoličke i Evangelike Crkve i grada Singena.

Tekst i snimka: A. P.

Najveći

Dode Perica jednog dana kući sav sretan i kaže roditeljima kako ga je učiteljica pohvalila pred svima u razredu. Pita ga otac:

- Kako to?
- Pa rekla je: „Svi ste vi magarci, a ti, Perice, da znaš, najveći si od svih magaraca.“

I ovdje i kod kuće

Došla baka kod liječnika, a on je upita:

- Gdje Vas boli?
- I ovdje i kod kuće – odgovori baka.

Da se potroši

Došao Huso kod Hase. Bila zima, vani snjeg do koljena. Hasina djeca stoje bosa ispred kuće. Čudi se Huso:

- Haso bolan, što ti djeca bosa stoje vani na ovom snijegu?
- Ma imam još onog sirupa za kašalj, pa da se potroši!

Natpis

Na dvorišnim vratima seoskog imanja stajao je natpis: „Ako vam treba dobar, vrijedan i poslušan magarac, svratite kod mene.“

Pokus

- Pita Dudek jednog političara:
- Gospod političar, dajte mi recite tko je zmislio ove nove gospodarske mere, naučnici ili vi političari?
 - Mi političaril!
 - Em sam si mogel i misliti. Da su to naučnici delali, bi ih na majmunima sprobali!

Ime firme

Dolaze dva Hercegovca u općinu registrirati firmu. Službenica ih pita:

- Ime firme, molim."
- Šesto Čulo, odgovaraju oni.
- O kako dobro ime ste smislili, ljudi često smišljaju za firme najgluplja imena. Molim vas sad imena osnivača firme.
- Jozo Šesto i Ante Čulo.

Postavljanje i posluživanje 2

- Boce arhivskog vina nemojte čistiti od prašine.
- Samo arhivska vina poslužite naguta u posebnoj košarici.
- Izbjegavajte poslužiti prehladno vino.
- Posluživanje prehladnog piva umanjuje njegovu aromu.
- Uz lagano jelo uvijek nastojte poslužiti i lagano pivo.
- Tanjure postavite dva prsta od ruba stola.
- Razmak među tanjurima jednak je dvostrukoj veličini tanjura.
- Svakoj osobi za stolom ostavite dovoljno prostora.
- Čaše se postavljaju iznad tanjura desno.
- Pribor se postavlja prema rasporedu upotrebe.
- Za variva se viljuška iznimno stavlja s desne strane.
- Kad poslužujete špagete, vilica i žlica zamjenjuju mjesto.
- Počasno mjesto ovisi o broju osoba za stolom.
- Za muško društvo ne ukrašavajte stol cvijećem.
- Zdjelice za pranje prstiju postavite ispred tanjura s lijeve strane.
- Jelo se uvijek poslužuje s lijeve strane.
- Pića i juhe u šalici poslužite s desne strane.
- Nema čvrstih pravila koje vino treba poslužiti uz koje jelo. ■

Šunka u kruhu

Sastojci: 1 sušena šunka
Tijesto: 60 dkg brašna, 1 suhi instant kvasac, sol.

Priprema: Šunku oprati u toploj vodi, ribati je četkicom za povrće. Šunku obrisati. Ako je potrebno, kožu oguliti. Tijesto: od navedenih sastojaka umijesiti tijesto.

Priprema: Razvaljati tijesto da bude debelo kao olovka, na sredinu staviti šunku i obložiti je tijestom. Tijesto dobro pritisnuti uz šunku jer se meso ne smije vidjeti. Šunku položiti na namašćen pleh i peći 2-4 sata u već prije zagrijanoj pećnici na 220 stupnjeva. Da tijesto ne zagori, pokriti ga na vrhu aluminijskom folijom. Pečenu šunku ostaviti u kruhu da se ohladi.

Posluživanje: Uz narezanu pečenu šunku poslužuje se tijesto u kojem se pekla šunka i salata od mladog graha s crnom rotkvom.

Salata od graha s rotkvom

Sastojci: 1 kg mladog graha; 25 dkg crne rotkve; 2-3 žlice bučina ulja; 2-3 žlice jabučnog octa; sol i papar.

Priprema: Skuhati ocat, ocijediti ga. Rotkvu oguliti i naribati na trenicu. Ohlađen grah posoliti i popapriti, začiniti uljem i octom, dobro pomiješati, a po površini posuti rotkvom. ■

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

O	G	R	A	N	C	I	K	O	B	I	L	A
F	R	A	N	J	O	A	S	I	Š	K	I	E
A	G	N	A	T	I	M	O	J	E	D	I	
R	U	Ž	A	S	S	A	N	T	E	O	O	J
I	R	I	S	T	A	L	A	L	O	L	A	
M	I	R	O	V	A	T	I	P	I	T	O	N
X	A	A	N	I	N	O	K	A	M	A		
K	T	A	R				O	R	A	Č		
E	M	I	N	A			N	C	U			
M	A	A	L				O	N	L			
I	L	O	I				P	I	T	I		
J	A	R	A	C			A	T	O	N		
A	B	A	V	A					C	R	N	A
R	N	A	O	P	S	E	G	A	C			
M	A	G	S	I	R	O	M	A	Š	T	V	O
O	Č	U	T	I	S	L	A	V	A	I	D	
Z	A	T	O	M	I	T	I	O	K	A	B	
A	A	G	O	N	N	A	T	A	N	K	O	
K	A	N	O	N	I	K	Š	A	L	T	E	R

Nagrađena: Mira Mracsek, Maribor, Slovenija

RIM I PADOVA

Hodočašće frankfurtskih Hrvata

Vjernici iz HKM Frankfurt hodočastili su u Rim i Padovu od 11. do 15. listopada. Na hodočašću je bilo 160 hodočasnika, a predvodili su ih župnik fra Petar Klapež, dušobrižnik fra Ivica Erceg i časna sestra Pavlimira Šimunović. Nakon skoro 19 sati vožnje autobusom stigli su u Rim. Sutradan su se uputili prema katakombama. Nakon razgledanja katakombi uputili su se prema bazilici sv. Pavla i sv. Ivana Lateranskog. Vidjeli su Pilatove ljestve, baziliku sv. Marije Velike, Okove sv. Petra, zatvor sv. Petra i Pavla, grob Katarine Kosače i dr. Sutradan su krenuli prema Vatikanu. Jedinstven je doživljaj bila sv. misa u bazilici sv. Petra i Angelus s Papom na Trgu

sv. Petra u Vatikanu. Nakon Rima uputili su se u Padovu u baziliku sv. Ante i crkvu sv. Leopolda Bogdana Mandića, a odatle natrag u Frankfurt. **Tekst i snimka: Mario Sušak**

Marija Lovrić i Dario Holenda sakrament vjenčanja sklopili su 16. rujna u crkvi Gospe od Otoka u Solinu. Vjenčao ih je Marijin stric fra Ćiro Lovrić, franjevac Provincije Bosne Srebrene. Na vjenčanju su bili i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić i voditelj HKM Mainz fra Ante Bilić. Marija je tajnica u HKM Mainz i HKM Darmstadt, a neko je vrijeme radila i u Hrvatskome dušobrižničkom uredu u Frankfurtu. Marijini roditelji Lucija i Pero dugogodišnji su članovi HKM Giessen. ■

AACHEN

40. obljetnica misije

Hrvatska katolička misija u Aachenu, koju vodi fra Franjo Trogrlić, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene, proslavila je u 21. listopada 40. obljetnicu svoga postojanja. Obljetnica je proslavljena trostruko: svečanim misnim slavljem u crkvi sv. Petra, prigodnim domjenkom i prvom samostalnom izložbom slika amaterske slikarice Mile Matić, članice misijskoga pastoralnog vijeća. HKM Aachen osnovana je 30. ožujka 1967. godine. Najveći broj vjernika ove misije potječe iz Bosne i Hercegovine. Danas zajednica broji oko 2.600 vjernika. Na misi i domjenku bili su nazočni, uz voditelja misije i propovjednika, fra Vjeko Matić, duhovnik njemačkih časničkih sestara u Aachenu, domaći župnik Franz Josef Radler, stalni da-

kon koji djeluje pri misiji Josip Sunara, pjevački zbor iz Liègea te predstavnici Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Düsseldorfu. Proslavu je uzveličala prva javna izložba slika spomenute Mile Matić.

Franjo Ninić

TÜBINGEN

Duhovna obnova

Kao i svake godine u Hrvatskoj katoličkoj zajednici, koju vodi vlč. Ivica Komadina, od 27. do 29. rujna, održana je trodnevica o temi „Sv. Vinko i evanđelje“. Obnovu je predvodio dr. fra Tadej Vojnović iz Novog Sada, ravnatelj Radija Marija za Srbiju. Ova godina ima posebno značenje jer se navršilo 40 godina od dolaska sestara milosrdnica iz Zagreba u Tübingen. O. Voj-

nović je tijekom obnove govorio kako je Bog vidio sv. Vinka te što vjernicima preko njega govori. Govorio je i o s. Vedrini, rođenoj 1919. u Mariji Bistrici koja je djelovala u Latinskoj Americi.

Misna slavlja predvodio je o. Tadej u zajedništvu s vlč. Komadinom i vlč. Markom Šutalom, a u organizaciji je sudjelovala i pastoralna suradnica s. Mirjam Laco. **Ante Kekez**

„Jer tvojim se vjernima, Gospodine,
život mijenja a ne oduzima.“

(Predslovlje za pokojne)

